Udfordringen

... hele kirkens ugeavis

Søndag den 1. juni 2025 * Uge 23 * * Årgang 53

"Jeg er verdens lys. Den, der følger mig, skal aldrig vandre i mørket, men have livets lys."
(Joh. 8, 12)

"Jesus er ikke kun frelser, men også herre," siger præst i Citykirken i Aarhus

Side 3

Hun har været øjenvidne til en massakre, men insisterer på kærlighed

Side 9

Poul Sebbelov er præst i den eneste dansktalende ortodokse kirke

Side 13

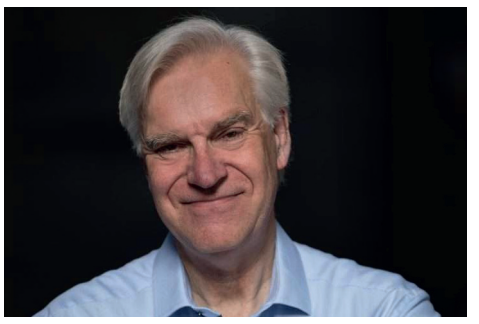

Mikkel Wold - medlem af Etisk Råd - er aktiv modstander af aktiv dødshjælp

Side 20-21

Lederparret har frikirkebaggrund, inspirationen er **katolsk** og gæsterne er **protestanter** - kom med til Ådalen Retræte, der giver rum til stilhed og fordybelse

Side 14-15

Sarons Slette
har bibelcamping 28/6-4/7

Se mere her i avisen, i vores blad og på Facebook. Giv besked i god tid, hvis I ønsker at spise med.

Tilmelding på 60764703 eller sarons-slette@hotmail.com

Vi glæder os til at se jer!

Hvad siger Bibelen om det, der sker i verden i vores tid?

Det spørgsmål tager Henri Nissen fat i med udgangspunkt i de skriftruller, som kom frem i Qumran-hulerne ved Det Døde Hav i 1948 - 56.

KØB BOGEN PÅ HOSIANNA.DK

Se mere om skolen på: sdrborkefterskole.dk
Ansættelse efter gældende overenskomst mellem Finansministeriet og LC
Ansøg på: info@sdrborkefterskole.dk

Sdr. Bork Efterskole
"SKOLEN FOR HELE MENNESKET"

25-års jubilæum i LM

Cand.theol. og ph.d. Peter Olsen fra Hillerød har 1. juni været ansat 25 år i Luthersk Mission.

Den bibelkyndige teolog har siden 2010 været prædikant og bibelunderviser i Luthersk Mission. Derudover er han ansat som lektor i dogmatik på Dansk Bibel-Institut i København. Han har også titlen af førsteamanuensis på Fjellhaug Internasjonale Høyskole, København.

Peter Olsen er født på Amager i 1963 og tog sin kandidateksamen fra Københavns Universitet i 1996. Fra 1998-2003 var han leder af LM's daværende missionsskole i Hillerød. I årene 2006-09 var han ph.d.-studerende ved Københavns Universitet.

I løbet af de 25 år har Peter Olsen skrevet flere bøger om teologi, blandt andet Tåreprofeten Jeremias (2021), Bibelens syn på sig selv (2015) og Jesus og apokryferne. Historisk eller Gnostisk kristendom (2007).

Peter Olsen bor i Hillerød sammen med sin kone, Ditte. Parret har to sønner, Markus og Josva.

Bodil

Nyt præstepar i Jerusalem

Anna-Marie og Hans Jørgen er nu landet i Israel og kan begynde tjenesten i Den Danske Kirke i Jerusalem.

Israelsmissionen havde oprindeligt aftalt, at Anna-Marie og Hans Jørgen Hansen skulle overtage tjenesten som præstepar ved Den Danske Kirke i Jerusalem fra august 2024. Dette blev dog udskudt på grund af konflikten, men nu er det nye præstepar ankommet.

Det tidligere præstepar, Elisabeth og David Serner, og deres børn nåede at gøre tjeneste i 10 ½ år som præstefamilie ved Den Danske Kirke i Jerusalem.

Anna-Marie og Hans Jørgen har mange års erfaring med undervisning og ledelse, senest som præstepar i Hedensted Valgmenighed. I sommeren 2024 var både Anna-Marie og Hans Jørgen blevet pensionister, og de ønskede derfor at tage til Jerusalem som seniorvolontører. Udsendelsen blev i første omgang udskudt, men nu er ægteparret ankommet i Jerusalem.

De er i første omgang udsendt i et års tid, oplyser Israelsmissionens generalsekretær Christian Rasmussen.

Bodil

Udfordringen

Udfordringen er en **selvejende** fælleskirkelig ugeavis med stof fra både **frikirker og folkekirken.** Avisen finansieres af abonnementer og annoncer og er **uafhængig** af såvel kirker som organisationer. - 2025: Årgang 53. Medlem af avisernes organisation Danske Medier. ISSN nr. 0902-5693

Tlf: 74 56 22 02. Postadresse:
Jernbanegade 1, 6070 Christiansfeld.
Redaktion@udfordringen.dk
Simon Thidemann (ansv.hav.), Lisbeth Thomsen, Bodil Lanting, Eilis Jokszies, Anne Manning-Pedersen, Kirsten Krog m.fl.
Korrektur: Ingolf Becker.
Brevkasseredaktører: Anne Manning-Pedersen og Poul Henning Krog.
Ung@udfordringen.dk: Henrik Engedal
Annoncer@udfordringen.dk:
Erik Damm og Lisbeth Thomsen
Abonnement@udfordringen.dk
Troels Hertzum
Bogsalg@udfordringen.dk
Bogholderi@udfordringen.dk
Henriette Pallesen
Hjemmesider: udfordringen.dk
hosianna.dk (bøger, musik, film)
udf.nu (for unge).
Revision: Redmark, Århus.
Tryk: Jysk Fynske Medier.
Medl. af Danske Medier. ISSN 0902-5693

Ugens profil: Jan Holm Mortensen

Sognepræst fra Kolding bliver formand for Israelsmissionen

Foto: Israelsmissionen

Sognepræst Jan Holm Mortensen er valgt som ny formand for Israelsmissionen.

Landsstyret i Den Danske Israelsmission har netop konstitueret sig og den tidligere formand, Krista Bellows, har efter 12 år som formand valgt at trække sig og fortsætte som menigt medlem. Efterfølgeren, den nu tidligere næstformand, Jan Holm Mortensen, er sognepræst i Kristkirken i Kolding.

Mange års engagement i Israelsmissionen

Jan Mortensen har siddet i Israelsmissionens landsstyre siden 2018, den seneste tid som næstformand. Tidligere har han været udsendt af Israelsmissionen, først som præst i Den Danske Kirke i Jerusalem (1999-2004) og derefter som præst for Immanuelkirken i Jaffo, Tel Aviv (2004-2009).

Hvordan får vi flere til at trække med på vores vision at nå det jødiske folk med det evangelium, der i sin tid udgik fra dem? Det er jo det, vi brænder for.

Den nye formand kender derfor arbejdet særdeles godt. Selv siger han:

"Det er med meget stor ydmyghed, jeg har sagt ja til denne post. Vi står som lille missionsorganisation over for store udfordringer: Hvordan kan vi bedst organisere os og engagere os i en efterhånden meget omskiftelig verden.

Hvordan får vi flere til at trække med på vores vision at nå det jødiske folk med det evangelium, der i sin tid udgik fra dem? Det er jo det, vi brænder for. Og her har vi både et landsstyre, ansatte og frivillige, der virkelig tager fra, og som også i høj grad besidder de nødvendige kompetencer. I den forstand bliver jeg nok mere "bagmand" end formand.

Vi er et godt team! Og så holder vi fast i, at vi er sendt af ham, hvis kraft udfolder sig midt i vores magtesløshed."

Bestyrelsen

Lene Skovsgaard er ny næstformand, mens de resterende medlemmer er Henrik Søgaard Kofoed, Merete Pihl Konrad, Lene Skovsgaard, Jakob Wilms Nielsen, Peter Bjerre, Kirsten Bitsch Lang samt tidligere formand Krista Bellows.

Om Israelsmissionen

Den Danske Israelsmission har siden 1885 arbejdet for, at det jødiske folk verden over skal lære Jesus at kende som deres Messias. Israelsmissionen støtter desuden forsoningsarbejde i Mellemøsten, ønsker at bekæmpe antisemitisme i enhver form samt at fortælle kirken i Danmark om kristendommens jødiske rødder.

Bodil

Neil Harvey og hustruen Karen Harvey indsættes i juni som præstepar i Kirkeibyen Fredericia.

Apostolsk Kirke i Fredericia får nyt præstepar

I juni måned indsætter Kirkeibyen Fredericia Karen og Neil Harvey som nye præster. De afløser Simon Tind, der har valgt at stoppe som præst. Karen og Neil tiltræder først officielt efter sommer, hvor kirken også vil sige tak til Simon og Amy Tind i forbindelse med gudstjenesten den 17. august.

Karen og Neil er allerede godt kendt i Kirkeibyen i Fredericia, hvor de har tjent som forkyndere gennem de sidste par år.

Fra England til Kolding

Karen er fra Danmark, og Neil er fra Wales. De mødte hinanden på Højskolen Acts Academy i Kolding tilbage i 2004 og blev efterfølgende gift i 2007.

De har begge tjent i Apostolsk Kirke i England i 10 år og i mere end 6 år i Equippers London. De flyttede til Danmark i 2023, hvor de begge er ansat på Acts Academy som lærere og er meget afholdte blandt kollegaer og elever.

Såvel Karen som Neil brænder for at lede mennesker til tro på Jesus, se dem blive hele og sunde som mennesker, vokse i Kristus og se dem blive frigjort til deres gudgivne kald.

De er også passionerede for at se Guds rige komme til udtryk i og gennem fællesskabet og i byen, skriver Apostolsk Kirke Danmark på hjemmesiden.

Bodil

Økumenisk pinsegudstjeneste i Ruds Vedby

Pastor Peter Tingleff fra Kirke På Vej

2. pinsedag den 9. juni kl 14 afholdes friluftsgudstjeneste i Ruds Vedby præstegård på Sømarksvej 5. Der er prædiken ved pastor Peter Tingleff fra Kirke På Vej, og Vallensved Gospelkor medvirker.

Der er gratis kaffe/te og salg af pølser mv. Overskuddet går til Ruds Vedby menighedspleje, der bl.a deler julehjælp ud i sognet. Hvis vejret er imod os, rykker vi i kirke og sognegård, oplyser sognepræst Benedikte Brisson. Hun tilføjer, at det så vidt vides er første gang, der bliver afholdt en økumenisk pinsegudstjeneste i Ringsted-Sorø provsti.

Bodil

Tillykke til Solveig og Anders Salbu Vixø, der blev viet lørdag den 24. maj 2025 i Vang Kirke, Ridabu i Norge.

Brudepar med adresse i Danmark kan få Udfordringen leveret gratis i tre måneder, ligesom brudebilledet bringes gratis.
Brudepar, som er bosat uden for Danmark, tilbydes et netabonnement.

Johnny Hansen har siden han var ung, været bevidst om, at livet med Jesus på en meget praktisk måde handler om, at Jesus er Herre.
Foto: Simon Morell

"Jesus er ikke kun frelser, men også herre"

Johnny Hansen er præst i en af Danmarks største frikirker, Citykirken Aarhus. Han er vokset op med troen, og hans forældre var pionerer i Apostolsk Kirke. Hvad har betydet mest for ham, når han ser tilbage på sit liv med Jesus?

Af Lisbeth Møller Uhd Jepsen

"Med alderen er jeg begyndt at tænke mere over, hvorfor jeg er, som jeg er. Og også over, hvad jeg har fået med hjemmefra."

Johnnys far døde af kræft, da Johnny var 16. En af de ting, som Johnny fik med fra ham, var omtanke for de svageste.

Udover hjertet for de svageste havde Johnnys far egen virksomhed. Han var møbelpolstrer og havde en overgang også en møbelhandel. Johnny har også egen virksomhed, hvilket hans fire søskende også har haft. Johnny påbegyndte boghandlen Artos, som forhandler kristne bøger, mens han var på bibelskole.

Da han startede den i 1993, var det fordi, det var svært at få fat i engelske bøger til en rimelig pris. Han investerede 10.000 kr. i engelske bøger og brugte overskuddet til at videreudvikle sin forretning. I dag er Artos Danmarks største boghandel med kristne bøger. Johnny har også fire online butikker, blandt andet onlineshoppen "Bogigen", hvor man kan købe brugte kristne bøger.

Hans forældre var pionerpar i Løkken, hvor de var med til at grundlægge en Apostolsk Kirke.

Det er også Apostolsk Kirke, Johnny har været en del af hele sit liv. Det er en af Danmarks mellemstore frikirker, som på landsplan har omkring 4.000 medlemmer fordelt på cirka 30 menigheder. Apostolsk kirke blev en selvstændig kirkeretning i 1924 efter uenigheder i Pinsebevægelsen.

Noget af det, der kendetegner Apostolsk Kirke, er et særligt fokus på de fem tjenestegaver.

Johnny er den yngste i søskendeflokken. Alle fem søskende er - uden at have aftalt det og forskellige steder i landet - en del af Familienetværket. Det er et diakonalt koncept, hvor den lokale kirke rækker ud til de svageste i lokalsamfundet. Man mødes i kirken til et gratis aftensmåltid, og der er planlagt aktiviteter for børnene. Forældrene har derfor mulighed for socialt samvær og mulighed for praktisk hjælp og samtale med de frivillige medarbejdere. Der er andagt og bøn.

"Noget af det, jeg tænker, vi har fået med hjemmefra, er menneskesynet og hjertet for de svageste. Vi har også et Hansen-gen, sikkert fra vores mor, som betyder, at vi er utroligt hurtige til det, vi gør, der skal ske noget. Går vi en tur sammen, så er der fart på," siger Johnny smilende og med et lunt glimt i øjet.

Jesus er min Herre, ikke kun min Frelser

Johnny er optaget af vigtigheden i, at Jesus Kristus både er og skal være vores Frelser og Herre. Det er han, fordi han selv som teenager havde nogle stærke åndelige oplevelser med Gud. Oplevelser, som satte dybe spor i ham, i hans handlinger og i hans tænkning.

"Nogle gange bliver vi for fokuserede på Jesus som vores Frelser, at vi glemmer, at han også skal være og blive vores Herre. Når Jesus er Herre i vores liv, er det ham, der bestemmer."

Da Johnny var omkring 18 år, blev han spurgt, om han ville lede en mindre gruppe af kristne i kirken. De andre var alle i begyndelsen af tyverne, så Johnny var den yngste af dem. Han bad ind i det og blev mindet om skriftstedet i Lukasevangeliet kapitel 17.9-10, hvor der står:

"Mon han takker tjeneren, fordi han gjorde det, han har fået besked på?

Således også I: Når I har gjort alt det, I har fået besked på, skal I sige: "Vi er blot unyttige tjenere, vi har kun gjort, hvad vi skulle gøre.""

"For mig var det en del af åbenbaringen af Jesus som min Herre, oplevelsen af, at han befaler mig, hvad jeg skal gøre, og at jeg skal have indstillingen, at jeg er en unyttig tjener, selvom ordet unyttig jo egentlig er et ret stærkt ord," siger Johnny med et eftertænksomt udtryk i ansigtet.

Først slave, så gave

Tjenesteforståelsen af Jesus som Herre og at være Jesu tjener var meget betydningsfuld for Johnny. Han blev som ung klar over, at han var bestemt til at have mere ansvar i menigheden end mange andre.

I Bibelen omtaler Paulus sig selv som fange for Herrens skyld. Det gik op for Johnny, at han også var blandt dem, som i dag er "taget til fange" af Jesus.

Han vidste, han var blandt dem, som er udvalgt af Gud til at være en del af det, som mange særligt i den karismatiske del af kirken kalder den femfoldige tjeneste.

Den femfoldige tjeneste er kristne, som Jesus har givet til kirken. Med deres ledertjeneste skal de udruste de hellige til tjeneste. Johnny refererer til den femfoldige tjeneste som istandsættelsesgave eller en udrustningsgave, hvis fokus er på andre og på at hjælpe dem ind i deres tjenester. For dem, som er en del af denne ledertjeneste, er motivet for deres handlinger ekstra vigtigt.

"Det er ikke alle, der skal have den åbenbaring, som jeg fik, men jeg tror, at man først skal være slave for at blive en gave. For er man ikke slave for Herren, så kommer tjenesten til at blive selvcentreret. Man skal være slave af Kristus for at blive og være en god gave til kirken."

Begrebet den femfoldige tjeneste er blandt andet baseret på Efeserbrevets kapitel 4:

"Han (Jesus) er steget op til det høje, han har ført fanger med, han har givet gaver til menneskene.

Han (Jesus) har givet os nogle til at være apostle, andre til at være profeter, andre til at være evangelister og andre til at være hyrder og lærere for at udruste de hellige til at gøre tjeneste, så Kristi legeme bygges op. Indtil vi alle når frem til enheden i troen og i erkendelsen af Guds søn, til at være et fuldvoksent menneske, en vækst, som kan rumme Kristi fylde."

"Der kommer noget godt ud af at anerkende andre i deres tjeneste. Det er sjældent, at jeg går rundt og fortæller om den tjeneste, jeg har. Jeg er mere optaget af, at andre kommer i tjeneste, og hvordan jeg kan bidrage til det. Vi er vidt forskellige i Kristi legeme, men Gud har villet den forskellighed. I Citykirken er forskellighed set som en styrke, det er en af vores værdier."

Forskellige Guds-sprog

Den seneste tid er Johnny dykket ned i undersøgelse af og viden om, at kristne møder Gud på vidt forskellige måder. Han kalder det Gudssprog. Det er den måde, som vi oftest og mest naturligt erfarer Guds nærvær på.

Det er vigtigt med fordybelsestid sammen med Gud. Kontakten med Gud skal holdes åben hele tiden. Indimellem kan man have noget mere kvalitetstid med Gud.

Der er mange måder, vi kan møde Gud på. Nogle møder ham gennem ritualer og traditioner, nogle møder ham gennem at gøre barmhjertighedstjenester, nogle møder ham ved at tale med mennesker om troen på Jesus. Johnny møder ofte Gud igennem sit intellekt, gennem det, han læser. Han prøver at have kontakten med Gud åben hele tiden, så Gud er blandet ind i hele hans hverdag.

"Det er typisk lærerne, som underviser i menigheden, og de møder som oftest Gud, når de læser i Bibelen. Derfor er det også det, de underviser om. Men de første 1.500 år efter Jesus var der jo ingen, som havde deres egen bibel. Vi er blevet ensrettet sådan at måden, man taler med Gud på, er ved at læse i Bibelen."

"Fordi vi mennesker oftest underviser ud fra det, som vi selv er skabt til, og som vi føler er naturligt, kan forkyndelsen blive skævvredet, der hvor der kun er en leder i en menighed. Kun en, som er den primære forkynder."

Johnny er 55 år og gift med Yvonne. Sammen har parret tre voksne børn. Hele familien bor fortsat i Aarhus, og de ses jævnligt. Johnny var medinitiativtager til sammenlægningsprocessen mellem to apostolske kirker og Pinsekirken i Aarhus i 2010.

COMPOUNDERS

MW Compounders er en dansk børsnoteret investeringsforening. Foreningen har investeret i 20-30 globale compounder-aktier.

Læs mere her: www.mwcompounders.dk

Kontakt: Johannes Møller 61 31 64 85

KLUMME

Hvorfor er der så meget godt i verden?

Der er simpelthen for meget fokusering på det onde i verden i medierne for tiden. Vi vænner os for meget til det, og efterhånden tror vi, at ting bare bliver værre og værre og ender helt galt.

Overalt er der glimt af godhed

Tit undrer jeg mig over alt muligt godt, som mennesker gør – endda også mennesker, som ikke ser ud til at tro på Gud. Og det skal man jo passe på med at dømme om. Her i vores andelsboligforening yder folk en masse omsorg for hinanden. Ind imellem tænker jeg, at det er himlens forgård – kun røber sproget ind imellem, at det nok ikke er.

En af mine venner, som er udmeldt af folkekirken og ikke meldt ind noget andet sted, er utroligt hjælpsom. Jeg har fortalt ham, at jeg mener Gud bruger ham til en masse godt.

Kan det gode blive ved uden Gud?

Jeg tænker tit, om det gode danske samfund med tillid og hjælpsomhed kan blive ved at eksistere, hvis der ikke mere er nogen, som tror på Gud? Har det en betydning for samfundet, at der hver søndag samles en håndfuld mennesker i en lille landsbykirke eller en stor flok for fuld udblæsning i byernes karismatiske kirker i og udenfor Folkekirken?

Hvorfor er der så meget godt i Danmark? – Jeg tror, det har en afsmittende virkning, at kristne dyrker fællesskab med hinanden, holder gudstjeneste, beder, læse Guds ord og styrker hinanden i troen. Jeg tænker på lys og salt og surdej – og en lysestage, som forhåbentlig ikke bliver flyttet.

Denne smittekilde har været her i 1.000 år, og mange gode initiativer er gennem årene kommet fra kirker, kristne fællesskaber og missionsforeninger. Mange institutioner, højskoler og andre gode tiltag er gennem årene iværksat af fx Indre Mission.

Gud er her!

Jeg glæder mig over, at Statsministeren opmuntrer kirkelivet: "Der må gerne være mere kristendom i samfundet. Hvis jeg var folkekirken, så ville jeg … ".

Og jeg elsker, når kristendom, kirke og mission tales op. Særligt, når det gøres overfor børn og unge. Men også overfor voksne og gamle. Tristheden blandt mennesker fordrives ikke med dystre analyser. Det er bedre at fortælle, at Gud er her og berette om alt det gode, Gud gør, og om at han giver håb, mening og styrke til handling. Og hvis nogen spørger: Hvorfor er der så meget ondt i verden, har jeg et svar parat: Gud er ikke den eneste spiller på banen, der er også en modstander – og du skal finde ud af på hvilket hold, du vil være.

"ISOR ARTJEN"

I denne klumme kunne jeg konkret have peget på noget af det gode, som Gud gør gennem Folkekirkens Nødhjælp, Caritas, ADRA, Læger uden Grænser, missionsselskaber og frikirkelige projekter ude i verden. Og jeg kunne have henvist til, at det går den rigtige vej med de fleste af de 17 verdensmål.

Men det, som ligger mig på sinde i denne omgang, er at tale alt det gode op, som Gud gør gennem almindelige mennesker som dig og mig. Alligevel vil jeg (med alt det onde i smertelig bevidsthed) ikke undlade at opfordre til at bede Gud lægge gode tanker i hjerterne på verdens store ledere, så der kommer gode ord ud af deres mund – og gode dekreter ud af deres pen.

Hvorfor er der så meget godt i verden? – Fordi Gud er her! På bengali (sproget i Bangladesh) siger man "Gud er her" med ordene "ISOR ARTJEN". At Gud er her, minder en af mine bangladeshiske venner mig om, hver gang jeg ser trist på situationen i kirken og samfundet derude. Han kunne ellers, på grund af rigtig mange udfordringer i det fattige land, have grund til at se sort på alting, men nej! For Gud er her, siger han, ISOR ARTJEN!

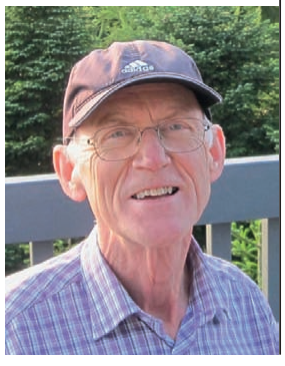

Af Jens Fischer-Nielsen

Jens Fischer-Nielsen er tidl. missionær i Bangladesh og tidl. sognepræst i Esbjerg.

Danmarks Kirkelige Mediecenter tilbyder blandt andet nye materialer, der kan styrke den lokale indsats mod ensomhed hos børn. På billedet fra projektet 'Ensomhed og fællesskab' ses Topper, der taler med børn om emnet. Foto: DKM

Børn medvirker i fem nye film om tro:

"Himlen er uden skærme og med candyfloss"

Foruden de fem film i serien 'Hvad tænker de andre om tro?' tilbyder Danmarks Kirkelige Mediecenter materialer, der skal styrke den lokale indsats mod ensomhed hos børn.

Der er ingen teknologi i himlen, i stedet snakker man med hinanden, er udenfor og spiller bold. Og måske er der en candyfloss-maskine. Det er blot en flig af betragtningerne fra de børn, der medvirker i fem nye film om tro.

"Hvad sker der, når vi dør?" Det spørger 11-årige Liv om, og hun får både tankevækkende og inspirerende svar fra 20 andre på hendes alder i et nyt gratis undervisnings- og formidlingsprojekt 'Hvad tænker de andre om tro?'.

De fem film er på ca. 15 min. og er beregnet til de 9-13-årige. De kan bruges af både skoler, kirker, familier og alle andre, der tør spørge for at sætte gang i samtalerne om, hvad vi egentlig går og tror på.

Udover filmene er der også et kort skriftligt materiale til hhv. skoler og kirker. I hver af de fem film besøger værten, Emilie Henriksen, et barn, der har ét spørgsmål, som barnet har tænkt særligt meget over, og som han/hun gerne vil høre andres svar på.

I filmserien Hvad tænker de andre om tro? taler børn om blandt andet døden, himlen, Gud og bøn. De fem film er produceret af Danmarks Kirkelige Mediecenter med støtte fra BorgFonden samt en række Y's Menklubber og menighedsråd.

Findes Gud? og fire andre spørgsmål

Findes Gud?
Hvorfor beder man?
Har Gud skabt jorden?
Skal man gå i kirke for at tro?
Hvad sker der, når vi dør?

Sådan lyder de fem hovedspørgsmål, der foldes ud med masser af underspørgsmål som fx Hvordan ser Gud ud? Hvordan virker bøn? Og hvad laver man i himlen?

Forestillingerne fra de 20 børn, der både er troende og ikke-troende, byder på julemandsskæg, ånd, magi, guldveje, små dyr i kisten, Big Bang, skærmfrihed, fodbold i himlen, sms'er direkte til Gud, flammer og fællesskab, oplyser Danmarks Kirkelige Mediecenter i en pressemeddelelse.

Hvorfor dette projekt?

Vi taler sjældent med hinanden om, hvad vi tror på, selvom de fleste af os har forestillinger og tanker om både livet efter døden, himlen, Gud, Skabelsen, bøn og kirke. Forskning viser, at jo bedre børn er til at sætte ord på det abstrakte: Det åndelige, religiøse og eksistentielle, des bedre bliver de til at tackle livet, når det er svært. Det gælder i øvrigt også unge og voksne. Med dette projekt åbnes samtalen i en tidlig alder og giver dermed børn en mulighed for at stå stærkere i livet senere hen. Læs mere på www.dkm.dk/tankeromtro

Hvem står bag?

'Hvad tænker de andre om tro?' er produceret af Danmarks Kirkelige Mediecenter (DKM), der står bag en lang række gratis undervisnings- og formidlingsmaterialer om livets store spørgsmål, tro og eksistens.

DKM er en nonprofit erhvervsdrivende fond og ikke forkyndende trods navnet. Produktionen er støttet af BorgFonden og en lang række Y's Men klubber og menighedsråd.

Man kan se filmene på dkm.dk/tankeromtro.

Snapper og Topper taler med børn om ensomhed

DKM tilbyder også materialer, som giver inspiration til, hvordan lokale ildsjæle kan gå sammen og skabe indsatser mod ensomhed blandt børn. Her kan man fx tag med tøjdyrene Snapper og Topper, når de taler med en masse børn og deres lærer om, hvad ensomhed er - og hvad vi kan gøre ved det.

Materialerne kan fx være til hjælp for folk fra den lokale skole, forening, bibliotek, kirke, organisation etc., der går sammen for at sikre, at alle børn bliver inviteret indenfor i de lokale fællesskaber.

Det nye materiale om ensomhed er en videreudvikling af det store undervisnings- og formidlingsprojekt 'Ensomhed og fællesskab', der er skabt i et samarbejde mellem Røde Kors og DKM.

Bodil

Sognepræst: Nu kan jeg stå foran Kristus uden at skamme mig eller flygte

Sognepræst Kristine Stricker Hestbech hørte for mange år siden om de ignatianske åndelige øvelser og drømte om selv at prøve dem. Da hun fik chancen, blev det et møde med et dybere mørke og en større kærlighed, end hun havde forestillet sig.

Ignatius' åndelige øvelser har lært Kristine Stricker Hestbech en helt anden måde at læse evangelierne på end den, hun lærte via teologistudiet, og som der er tradition for i folkekirken.
Fotos: Malene Fenger-Grøndahl

Af Malene Fenger-Grøndahl

- Hvordan hørte du første gang ignatiansk spiritualitet?

For mange år siden hørte jeg om en kollega, en præst, der havde taget Ignatius' åndelige øvelser på et retrætested i Skotland. Alle 30 dage i én køre. Jeg blev fascineret af tanken om at være afsted så længe og være i stilhed.

Præsten fortalte lidt om øvelserne, og det gjorde mig vældig nysgerrig at høre, at man kunne gå ind i Jesu liv og spejle sit eget liv gennem hans liv. Jeg fornemmede, at det var en helt anden måde at læse evangelierne på end den, jeg har lært via teologistudiet, og som der er tradition for i folkekirken.

Jeg kunne imidlertid ikke se, hvordan jeg skulle kunne tage afsted i 30 dage. Så jeg skød tanken fra mig, men ideen lå som en åndelig længsel i mig. Senere fandt jeg ud af, at Ådalen Retræte udbyder et forløb, hvor man kan tage øvelserne fordelt som 3 x 10 dage over tre år. Så var det mere realistisk for mig, og jeg gennemførte øvelserne i 2022-24.

- Havde du nogen forbehold, før du gik ind i det?

Nej, slet ikke. Jeg var jo klar over, at det var en katolsk tradition, men jeg synes ofte, at det er spændende at bevæge sig ud over den protestantiske sammenhæng, så det skræmte mig ikke. Desuden var konteksten og rammen protestantisk, fordi Ådalen Retræte er ledet af et par, som har deres udgangspunkt i protestantisk teologi.

Desuden opfatter jeg egentlig de åndelige øvelser som nærmest konfessionsløse. De er opstået i en katolsk sammenhæng, men de opererer ligesom på et andet plan end det dogmatiske og konfessionelle.

- Hvad gjorde indtryk på dig, da du gik ind i processen?

Det var velsignet, men også utroligt udfordrende at være så længe i stilhed, fordi der i den ydre stilhed opstod en enorm indre larm. Jeg havde voldsomme mareridt og var søvnløs, og der kom virkeligt mange indsigter, som også var svære at konfrontere.

Jeg havde troet, at jeg skulle ind i lyset, men jeg kom virkelig ind i mørket. Det havde jeg svært ved at forstå, indtil min vejleder gav mig det billede, at alt, der blomstrer og gror, begynder i mørket.

Jeg skulle helt ned i mørket først, og det var udfordrende, fordi jeg ikke kunne flygte. Der var ingen vej ud. Jeg kunne gå ud i naturen og bade i søen. Men det var januar, så dagene var utroligt korte, og jeg følte, at jeg var i et både indre og ydre nattemørke. Jeg kunne forstå, hvad ørkenfædrene skriver om at møde dæmonerne - rastløshed, meningsløshed, træthed, opgivenhed.

- Hvordan kom der lys i mørket?

Det hjalp at have en daglig samtale med min vejleder, som virkelig var en god guide og støtte. Uden sådan en vejleder havde jeg næppe klaret det. Og så var det en vedvarende proces at lægge alt det, der kom op, over til Kristus. Jeg måtte øve mig i at lægge det i hans favn og bede ham om at bære med - og øve mig i at se mig selv med hans blik.

"Vi har fået korsets tegn i dåben - på panden og nærmest tatoveret i hjertet - og den korstegnelse ligger før alt andet. Før alle de sår og ar, der så ellers kommer til i løbet af livet."

Noget af det stærkeste for mig var det blik, jeg fik på mig selv gennem dåben. Vi har fået korsets tegn i dåben - på panden og nærmest tatoveret i hjertet - og den korstegnelse ligger før alt andet. Før alle de sår og ar, der så ellers kommer til i løbet af livet. Det gav mig en dyb taknemlighed over, at mine forældre havde båret mig til dåben, da jeg var fire måneder gammel.

Hvordan var det at forsøge at se dig selv med Guds blik?

- Det var meget sværere, end jeg havde forudset. Der er mange dele af de åndelige øvelser, hvor man skal stille sig foran Gud eller foran Kristus og mærke deres blik på sig. Det kunne jeg simpelthen ikke. Jeg måtte slå øjnene ned, fordi jeg ikke følte mig værdig til at se på dem. Jeg følte mig gennemskuet, ikke gennemlyst.

Når jeg prøvede at se mig selv i billedet med den fortabte søn, der vender hjem, kunne jeg kun se mig selv som den jaloux bror - jeg kunne ikke lægge mig ind i Guds favn. Det brugte jeg ret lang tid på at kæmpe med. Selv som præst og forkynder af nærheden og Guds kærlige blik ville jeg hellere stå bag Gud end foran ham.

Det var voldsomt og overraskende at opdage, at mit gudsbillede fortsat var så negativt præget af de autoriteter, jeg har mødt i mit jordiske liv. Det gamle usunde gudsbillede lå der og kom så stærkt op.

- Hjalp øvelserne dig til at ændre på det gudsbillede?

Ja. Jeg kan sige, at jeg nu kan stille mig foran Kristus og lade mig se af ham og kigge på ham uden at skamme mig eller flygte eller føle, at jeg går i stykker. Det er en af de store ting, der er kommet ud af øvelserne.

Det forvrængede gudsbillede kan stadig dukke op, men nu er jeg bevidst om, hvad der sker - og kan tage fat i det og korrigere det, når det sker.

- Hvad har det ellers betydet for din tro, at du har gennemført Ignatius' åndelige øvelser?

Det har givet mig en ny ro. Jeg svinger ikke så meget ud i mine følelser, men kan bedre blive i min kerne og lade andre være det, de er - uden at jeg behøver hele tiden at interagere med den larm, andre kan komme med.

Stilheden er blevet en stærk følgesvend i mit liv, og jeg behøver ikke længere at gøre en masse for at være i Kristus og lade ham være i mig. Det er en nærmest konstant tilstand, som ikke kræver, at jeg mediterer i et rum for mig selv eller den slags. Tværtimod har jeg også fundet ud af, at det at sidde stille og reflektere over en bibeltekst, sådan som det er en del af den protestantiske tradition, ikke er min vej.

Jeg har brug for stilhed - og for bevægelse. Det største gudsnærvær oplever jeg, når jeg vandrer eller cykler ned til havet og bader og træder ud i vandet og takker Gud.

- Hvad har gennemførelsen af de åndelige øvelser betydet for din måde at være præst på?

Jeg har fået en større faglig ro og hviler i, at jeg ikke behøver at kunne alt. Det er fint, at jeg kan noget, og mine kollegaer kan noget andet.

Jeg bliver ikke så nervøs over alle de opgaver, der står foran mig som præst, men stoler på, at det, jeg skal gøre og sige, nok skal komme til mig. Der er en større enkelhed over min måde at være præst på - både i mine prædikener, mine sjælesorgssamtaler og mit øvrige virke.

Erfaringen med at leve mig ind i evangeliets fortællinger har gjort, at jeg bruger dem langt mere - både i mine prædikener og i min sjælesorg. Og jeg giver Gud mere plads til at arbejde i samtalerne, end jeg har gjort før. Enten ved at sige færre ord eller ved at lade stilheden være, så Gud kan arbejde i den.

"Der er en større enkelhed over min måde at være præst på - både i mine prædikener, mine sjælesorgssamtaler og mit øvrige virke," siger Kristine Stricker Hestbech om det, hun har lært på Ådalen Retræte.

Læs også artiklen på side 14-15 om Johannes og Heidi Pedersen, der driver Ådalen Retræte.

LEDERARTIKEL

Mulighedernes gedemarked

I skrivende stund er der et par dage til, at Himmelske Dage – kirkernes folkemøde i Silkeborg begynder. I løbet af de tre døgn, det varer, er der på forhånd planlagt ca. 250 arrangementer med kunst, debat, gudstjenester, lovsang, oplæg, foredrag, kor, dans, bøn, forkyndelse, meditation og samtaler om alt mellem himmel og jord og med oplægsholdere fra ind- og udland og forventeligt 20.000 deltagere. Det er et efter danske forhold kæmpestort fælleskirkeligt arrangement.

Som en fælleskirkelig avis er det svært ikke at glæde sig over det. Folkekirken er helt klart den største partner, men der er helt tydeligt også kommet en stor åbenhed på tværs af folkekirker, frikirker, valgmenigheder og andre kirkesamfund, som i bredt omfang også er engagerede i Himmelske Dage.

Himmelske Dage har heldigvis ikke bare et ønske om at være kirkernes folke(kirke)møde, men faktisk kirkernes folkemøde. Et fællesmøde for kirker i Danmark og et møde, hvor folket i almindelighed kan møde kirken i Danmark.

Og ja, der er virkelig stor forskellighed fra den ene yderfløj til den anden, og det kræver stor gensidig respekt for at det lykkes at agere i fællesskab.

Med et kritisk blik kunne man godt argumentere for, at det kun kan lykkes, fordi man kører med laveste fællesnævner, men man kan med rette også påstå, at det kun kan lykkes, fordi man tværtimod kører med højeste fællesnævner – troen på Gud og Jesus. Kærligheden til ham, kærligheden fra ham, kærligheden til vores næste og den indbyrdes kærlighed – den kærlighed må binde os sammen på tværs af vores enorme forskelle og er netop det, der kan give dagene et glimt af det himmelske og ikke kun det folkelige.

Som en del af Himmelske Dage – kirkernes folkemøde er også Mulighedernes Marked, hvor et stort udbud af kristne og kirkelige organisationer i bedste folkemødestil står teltdug om teltdug og gør sig til for folket og kæmper om opmærksomheden og nyder godt af muligheden for at netværke på kryds og tværs.

Det er godt og fint, og der er fuld af godt humør, men naturligvis også med en nærliggende risiko for at blive Mulighedernes Gedemarked, hvor alle de gode kristelige tiltag kæmper om penge og opmærksomhed som vekselererne på tempelpladsen – men så galt går det forhåbentlig ikke, og i øvrigt kan du også finde Udfordringen midt i selvsamme gedemarked.

Jeg håber, at dagene bliver med et himmelsk touch – til gavn for mennesker og til gavn for kirken.

Simon Thidemann
Ansvarshavende redaktør

UGENS PRÆDIKEN

Af Jarle Tangstad

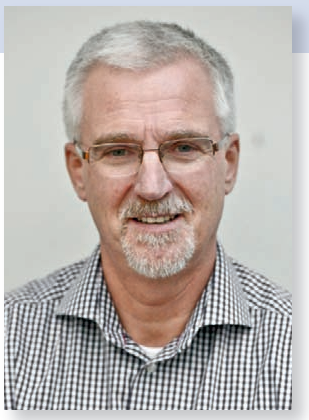

Founder og daglig
leder af foreningen Belong

Når talsmanden kommer

Helligånden vidner for os om Jesus, sådan at vi kan være vidner om Jesus for andre, medens Helligånden overbeviser dem.

Ifølge Jesus vil vi møde modstand, når vi vidner om ham. For nogle er evangeliet "de gode nyheder", for andre er det dårskab, som vækker forargelse. Der vil altid være en pris for at vidne om Jesus udenfor kirkernes trygge talerstol.

Derfor forbereder Jesus sine disciple på, at han ikke længere fysisk er tilstede hos dem.

Samtidig lover Jesus os en vejleder og tolk, som vi kan læne os op ad. Jesus siger ligefrem, at det er bedst, at han går bort, for at Talsmanden kan komme til dem.

Men at Helligånden kommer og støtter mennesker, er ikke noget nyt. I Gammel Testamente var Helligånden aktiv, fyldte og kom over mennesker, for at de skulle lykkes i deres tjenesteopgaver.

Som jeg læser Bibelen, er det nye, at nu vil Helligånden ikke længere "kun" komme målrettet til specielt udvalgte mennesker, som havde en speciel opgave.

Det kræver, at Jesus først fjerner al adskillelse mellem Gud og menneske sådan, at Helligånden endelig kan tage permanent bolig i os alle, som tror på ham (Joh.20:21-23).

Efter at Jesus har fjernet al adskillelse mellem Gud og mennesker, kan Helligånden endelig tage permanent bolig i alle, som tror på ham.

Dette er en vigtig præmis, når trængsler og omstændigheder presser på med oplevelse af fortabthed, ensomhed, håbløshed og forvirring. Med den nye dimension er vi ikke alene, idet Helligånden bor fast inden i os.

Derudover er det nye, at denne gang kan alle døbes med og fyldes af Helligånd og blive udrustet ved Helligånden, og det er ikke længere kun for de få udvalgte. Vi kan og skal alle være vidner om Jesus.

Og i dagens tekst viser Jesus os, hvordan samspillet bliver:

Helligånden vil vidne for os om Jesus, og vi kan vidne om Jesus for den verden, vi er sat i.

Og hvor vi vidner om Jesus, vil Helligånden overbevise verden om synd, retfærdighed og dom.

Samtidig vil Helligånden vejlede os til hele sandheden, ikke nye sandheder eller nye åbenbaringer, men give os et større blik end vores egen smalle vinkel, så vi kan se og skønne mere af sandheden, som er Jesus.

Det gør Helligånden ved at herliggøre Jesus for os.

Netop her er den store gave og udfordring for os.

Verden kan acceptere regler og ritualer, disciplin og arbejde som vejen til et åndeligt liv.

Verden kan også acceptere indsigt og dybere forståelse som vejen til et spirituelt liv.

Verden ligefrem elsker, at der er mange veje og kombinationer, således at den enkeltes præstation gør en til et bedre menneske.

Og den nemmeste forkyndelse er at komme med opskrifter på et lykkeligt, balanceret, dybere, bedre, sundere liv osv, medens det er vanskeligt at sige, at Jesus er livet og at den nye dimension er, at han vil tage bolig i os ved sin Ånd.

Verden kan ikke af sig selv forstå, at Jesus er vejen, sandheden og livet, og at den eneste vej til Gud er, at vi i vores egen afmagt siger ja til Jesu kald og Jesu store nåde.

Men her kommer Helligånden os til hjælp, medens vi vidner om Jesus.

Han herliggør Jesus, medens vi vidner om Jesus

Han overbeviser om synd – som er ikke at have tro og tillid til Jesus og hans ord

Han overbeviser om retfærdighed – hvor Jesus har fjernet enhver adskillelse og genoprettet retfærdigheden.

Han overbeviser om dom – baseret på, at Satan har tabt, og det sidste ord ikke er sagt.

Vores personlige vidnesbyrd og villighed til at være vidner vil Helligånden tilføre en dimension, hvor vi ikke skal overbevise om noget som helst, men blot selv være ærlige, autentiske og sårbare vidner med tillid til Helligåndens gerning, medens vi bevidner, hvordan Helligånden giver "medvind" og herliggør Jesus.

Prædikentekst: Joh. 15, 26 - 16:15 *(Søndagens tekst er en udvidet tekst fra Joh.15:26- 16:4)*

Løftet om talsmanden

Jesus sagde: »Når Talsmanden kommer, som jeg vil sende til jer fra Faderen, sandhedens ånd, som udgår fra Faderen, skal han vidne om mig. Men også I skal vidne, for I har været med mig fra begyndelsen. Sådan har jeg talt til jer, for at I ikke skal falde fra. De skal udelukke jer af synagogerne, ja, der kommer en tid, da enhver, som slår jer ihjel, skal mene, at han derved tjener Gud. Og det skal de gøre, fordi de hverken har kendt Faderen eller mig. Men sådan har jeg talt til jer, for at I, når den tid kommer, skal huske på, at jeg har sagt det til jer. Men jeg sagde det ikke til jer fra begyndelsen, fordi jeg var hos jer.«

Nu går jeg til ham, som har sendt mig, og ingen af jer spørger mig: Hvor går du hen? Men fordi jeg har talt sådan til jer, er jeres hjerte fyldt af sorg. Men jeg siger jer sandheden: Det er det bedste for jer, at jeg går bort. For går jeg ikke bort, vil Talsmanden ikke komme til jer; men når jeg går herfra, vil jeg sende ham til jer. Og når han kommer, skal han overbevise verden om synd og om retfærdighed og om dom. Om synd: at de ikke tror på mig; om retfærdighed: at jeg går til Faderen, og I ser mig ikke længere; om dom: at denne verdens fyrste er dømt.

Jeg har endnu meget at sige jer, men det kan I ikke bære nu. Men når han kommer, sandhedens ånd, skal han vejlede jer i hele sandheden; for han skal ikke tale af sig selv, men alt, hvad han hører, skal han tale, og hvad der kommer, skal han forkynde for jer. Han skal herliggøre mig, for han skal tage af mit og forkynde det for jer. Alt, hvad Faderen har, er mit; derfor sagde jeg, at han skal tage af mit og forkynde det for jer.

Bibeltekst bringes med tilladelse fra Det Danske Bibelselskab og er fra den autoriserede oversættelse af Bibelen fra 1992. © Det Danske Bibelselskab 1992.

Af Rune Kærlet,
præst i Frikirken Randers

"Det ska' ikke snakkes i stykker – men det ska' heller ikke ties ihjel"

Vi skal ikke tie det svære ihjel. I Bibelen opmuntres vi igen og igen til at klage, græde og sætte ord på vores smerte. Men der er en balance. Hvis vi bliver ved med at tale om det samme – igen og igen, uden håb eller retning – risikerer vi at snakke livet i stykker. Ordene, som skulle hjælpe os fri, begynder i stedet at fastholde os i det, vi ønsker at komme ud af.

Som præst gennem snart 25 år og psykoterapeut er jeg en overbevist fortaler for at sætte ord på det svære – livssmerte, frygt, skyld og skam. Det er ikke bare en god idé – det er en nødvendighed. Karen Blixen skulle engang have sagt:

"Vi bærer alle på noget, der er gået i stykker, og det er gennem sproget, vi sætter det sammen igen."

Når noget i vores indre er gået i stykker og livet er svært, har vi brug for at tale om det. Det giver lettelse, klarhed og trøst. Men jeg ser også en anden side. Nogle kommer til at snakke livet i stykker. De gentager det smertefulde så mange gange, at ordene bliver en mur i stedet for en dør. Og her bliver det tydeligt for mig:

Det er ikke nok bare at sige det højt – vi må også lære at give slip og komme videre.

Når vi har fået ventileret og sat ord på det svære, er der mange, der har svært ved at slippe det og komme videre med livet. Den dominerende fortælling fylder og virker som en indre rundkørsel, hvor man ikke længere ved, hvordan man skal dreje fra. Ordene, der først gav lettelse, begynder nu at holde os fanget.

I både jødedommen og kristendommen er ord ikke bare lyde. Ord skaber virkelighed. Allerede på Bibelens første sider ser vi, hvordan Guds ord sætter verden i bevægelse: "Gud sagde: 'Der skal være lys', og der blev lys." (1. Mosebog 1,3). Men det er ikke kun Guds ord, der skaber. Også menneskers ord har formativ kraft. De kan forme hjerter, opbygge tro – eller nedbryde modet.

Salomo, en af Bibelens mest kendte visdomsskribenter, skriver:

"Tungen har magt over liv og død; de, der elsker den, må spise dens frugt." (Ordsprogene 18,21).

Tal direkte til Gud – som et barn til en far. Sæt dig ned. Skriv det. Sig det højt. Bed det. Gør det personligt: "Jesus, jeg lægger det her i dine hænder....." Troen er ikke en formel – det er en relation: "Kast alle jeres bekymringer på ham, for han har omsorg for jer.

Når du gentager og sætter ord på en tanke – fx "Jeg duer ikke til det her", "Jeg bliver aldrig rask", "Gud er nok ligeglad med mig" – begynder hjernen at behandle den som en sandhed.

Når vi siger, at "ord har magt", handler det ikke om, at alle ord har skabende kraft. Mange ord i vores hverdag er praktiske og neutrale. De formidler information og påvirker os ikke dybt: "Kan du række mig mælken?", "Mødet starter klokken ti", "Skoene står i entreen".

Men så er der de andre ord… De værdiladede ord – dem, der rummer følelse, dom, håb eller skam – de sætter sig. De er ikke bare lyd – de former os og kan blive identitetsskabende.

Derfor skal vi ikke "snakke livet i stykker"

Din hjerne tror på det, du gentager. Det skyldes en psykologisk og neurologisk mekanisme kaldet neuronal plasticitet. På samme måde som du har lært at cykle, læse og lave mad ved at gøre det igen og igen, gælder det også for dine tanker.

Når du gentager og sætter ord på en tanke – fx "Jeg duer ikke til det her", "Jeg bliver aldrig rask", "Gud er nok ligeglad med mig" – begynder hjernen at behandle den som en sandhed.

Det, vi gentager (både højt og indeni), bliver "sandt" for os. Det ændrer vores blik på os selv, på Gud og på verden. Det er veldokumenteret i både neurologi og psykologi. Det kaldes også "illusorisk sandhedseffekt" i den kognitive psykologi: Gentagelse får ting til at føles mere sande, fordi hjernen bliver mere tryg ved det, den kender – også selvom det ikke nødvendigvis er sandt.

Når vi har fået ventileret og sat ord på det svære, er der mange, der har svært ved at slippe det og komme videre med livet.

Så stop med at snakke dit liv i stykker – her kommer et kærligt puf i en ny retning.

Som troende kan du vælge at lægge det svære over til Gud. Det betyder ikke, at det slettes det fra din hukommelse – men at du ikke længere skal eje og bære det alene. Du giver det over i hans hænder. Du siger: "Gud, det her er for tungt for mig – jeg giver det nu til dig."

At give slip er at lade det falde ud af din hånd og over i Guds hænder. Bibelen siger: "Kast alle jeres bekymringer på ham, for han har omsorg for jer." (1 Peter 5,7)

Måske skal du overveje, om det er ved at være nok med din indre "rundkørsels-snak" om det, der er sket – eller frygten for, at det vil ske. Måske er det tid til at stoppe med at forsøge at fixe det – og i stedet prøve at overgive det.

Hvordan gør man det helt konkret – at kaste sine bekymringer på Gud? Verset lyder smukt, men det kan virke abstrakt i hverdagen.

Her er en praktisk og åndelig guide i fem enkle trin – med bibelsk forankring

1. Sæt ord på bekymringen – vær helt ærlig!

Du kan ikke kaste noget fra dig, du ikke har grebet fat i først. Navngiv din bekymring for Gud: "Gud, jeg er bange for at fejle." "Jeg bekymrer mig for mit barn." "Jeg føler mig utilstrækkelig." Salme 62,9: "Udøs jeres hjerte for ham."

2. Tal direkte til Gud – som et barn til en far.

Sæt dig ned. Skriv det. Sig det højt. Bed det. Gør det personligt: "Jesus, jeg lægger det her i dine hænder....." Troen er ikke en formel – det er en relation. 1 Peter 5,7: "Kast alle jeres bekymringer på ham, for han har omsorg for jer.

3. Tag et konkret, symbolsk skridt

Mennesker har brug for handling for at forankre det usynlige. Prøv fx: Skriv bekymringen på en seddel – og læg den i Bibelen, i en krukke eller riv den i stykker. Gå en tur og sig det højt: "Her, Gud – jeg giver dig det."

Læs et salmevers.
Syng en lovsang.
Tænk på noget,
Gud har gjort før.

4. Gentag, når tanken vender tilbage.

Bekymringer har det med at vende tilbage. Så gør overgivelsen til en rytme, ikke bare en engangshandling. Sig igen: "Gud, jeg gav dig det. Jeg giver det igen." Filipperne 4,6-7: "Vær ikke bekymrede... bring jeres ønsker frem for Gud [...] så skal Guds fred bevare jeres hjerter og tanker

5. Fyld sindet med det, der giver fred og styrker troen.

Når du har givet noget fra dig, skal du ikke efterlade et tomt rum. Fyld det med håb og Guds løfter: Læs et salmevers. Syng en lovsang. Tænk på noget, Gud har gjort før. Filipperne 4,8: "Tænk på det, som er sandt, ædelt, rent, værd at elske…"

Hvad tænker du?

Har du oplevet at snakke dig fast i noget – eller har du fundet modet til at give slip og overgive det til Gud?

Spørg panelet

Filip Smidt er en del af Udfordringens svarpanel og uddannet soc. pæd. og psykoterapeut. Han er far til tre, gift og har professionelt arbejdet med livstilfredshed og trivsel de seneste 20 år. Skriv dit spørgsmål til info@filipsmidt.dk. Du vælger selv, om du vil være anonym eller offentliggøre dit navn.
Panelet varierer mellem at tage emner op, som de selv er stødt på, og at svare på spørgsmål fra læsere eller mennesker, de har haft en samtale med.

Min mand er begyndt at tilbringe mere tid alene. Hvordan kan vi genfinde vores tidligere intimitet?

Kære Filip Smidt,

Jeg er 43 år gammel, og min mand og jeg har været sammen i snart 18 år, og sammen har vi 2 børn på 13 og 15 år. Vi har altid haft et tæt forhold, men på det sidste er der noget, der har ændret sig.

Jeg kan mærke, at vi er begyndt at glide fra hinanden. Jeg elsker stadig at være sammen med ham, men han har ændret sig. Han tilbringer mere tid alene – han har begyndt at trække sig tilbage, og det gør mig trist.

Jeg savner de stunder, vi plejede at have, de små ting som at gå en tur sammen eller se film om aftenen. Når vi er sammen, er det ofte kun for at ordne praktiske ting eller snakke om børnene, og vi har mistet den intimitet, vi engang havde.

Jeg føler mig, som om han ikke længere har lyst til at være sammen med mig på samme måde. Jeg ved, at han elsker mig, men det føles ikke som før.

Hvordan kan vi finde tilbage til hinanden, når det føles, som om vi er på forskellige steder i livet?

Venlig hilsen Den Ensomme

Hvor er det dejligt at læse, at du efter 18 år stadig ved, han elsker dig. Det har han gjort godt! Mon han ved det samme om din kærlighed til ham? Måske skal I sætte jer sammen, hvor du fortæller ham, hvad der gør dig overbevist om, at han elsker dig. Hvad er det, du ser, han gør, siden du er så sikker på det? Samtidig kan du spørge til ham, hvor sikker han er på dig.

Hej Ensomme

Tak for dit ærlige spørgsmål. Jeg kan mærke, at du virkelig kæmper med at forstå, hvad der sker i dit forhold, og det må være både smertefuldt og forvirrende, når man pludselig står overfor, at noget, der engang føltes nært og trygt, er begyndt at føles fjernt.

I et forhold, der har varet i så mange år, vil der ofte komme perioder med forandring.

Vi udvikler os som mennesker, og nogle gange kan det betyde, at vi ikke altid er helt synkroniseret med vores ægtefælle. Det er en naturlig del af livet, men det betyder ikke, at det ikke er svært og kan blive uoverskueligt, når den forbindelse, man har haft, begynder at føles anderledes – eller måske fraværende.

Jeg hæfter mig særligt ved, at du ved, at han elsker dig. Det er en uhyre vigtig "detalje" du har lagt mærke til. For grundlaget i jeres forhold er stadig intakt, og du er ikke i tvivl om dette med din hjerne, men hjertet vil have mere og kan blive i tvivl. Hvor er det dejligt at læse, at du efter 18 år stadig ved, han elsker dig. Det har han gjort godt!

Mon han ved det samme om din kærlighed til ham? Måske skal I sætte jer sammen, hvor du fortæller ham, hvad der gør dig overbevist om, at han elsker dig. Hvad er det, du ser, han gør, siden du er så sikker på det? Samtidig kan du spørge til ham, hvor sikker han er på dig.

Fortæl din mand, hvor meget du savner ham og det nærvær, I har haft i jeres forhold. Sørg for at beskrive med store penselstrøg. Fortæl begejstret om alt det, du har nydt gennem jeres tid sammen, og hvad du savner og kunne ønske at genfinde.

I dit spørgsmål beskriver du kort, at I også har børn sammen, som nu har ramt teenage årene. Det giver ofte en anden tid i familielivet, hvor børnene ikke længere er i konstant behov for at have forældre tæt på. Derimod er det vigtigt at prioritere tidspunkter, hvor de oplever dit og jeres nærvær.

Fordi tiden har ændret sig hos jer, bliver der langsomt frigivet mere og mere tid. Den vælger mange par at prioritere på forskellige måder.

Nogle fordyber sig mere i deres arbejde, fordi de synes, det er spændende, eller man finder fritidsaktiviteter, man har savnet eller har glædet sig til at finde tid til.

Andre bruger mere tid på at pleje deres have, og nogen nyder den tid, de nu kan bruge til virkelig at værdsætte at have tid til at slappe af og nyde de små øjeblikke uden at have et fast program.

Måske skal du se jeres sted i livet som muligheden for at revidere, om I sammen er på vej i livet, som I gerne vil. Eller om det er nu,I skal til at sadle om i jeres måde at være par. Prøv sammen med din mand at se på, hvordan I ser på jeres forhold med jeres hjerner (logikken), og prøv så bagefter at se på jeres forhold med hjertet (følelserne).

Fortæl din mand, hvor meget du savner ham og det nærvær, I har haft i jeres forhold. Sørg for at beskrive med store penselstrøg. Fortæl begejstret om alt det, du har nydt gennem jeres tid sammen, og hvad du savner og kunne ønske at genfinde.

Det skal ikke være med et fokus om krav og forventninger, men derimod en fortælling, der skal smitte og vise din mand den glød i øjet, som han helt sikkert tidligere har forelsket sig i, og som han måske kan blive motiveret af at se igen.

Samtidig kan det være nødvendigt at tale om, hvordan I kan leve et parliv, hvor I også har mere tid alene, uden at det handler om jeres kærlighedsforhold, men derimod muligheden for også at have et selvstændigt liv.

Du skriver: "det føles ikke som før" – og det vil det aldrig komme til. Derimod vil jeg opfordre dig til at se ind i, hvordan du kunne ønske dig, for jer, at det kan komme til at føles, og hvad du tror, der skal til for at kunne mærke det.

Hvis I oplever, at I stadig har svært ved at finde tilbage til hinanden, kan det være en idé at søge hjælp fra en parterapeut. At få en neutral indgangsvinkel, som kan hjælpe jer med at finde nye måder at se på jeres forhold og få skabt nye følelser og logikker i jeres forhold.

Kærlighed kræver vedholdenhed og opmærksomhed – og det kan være, at det er tid til at investere i jeres forhold på en ny måde, så I begge kan føle jer set og elsket. Husk, at intet forhold er perfekt, men et forhold kan blive stærkere, når vi vælger at arbejde på det sammen.

Du har taget første skridt ved at søge vejledning i at finde din mand igen. Håber, mit svar kan inspirere jer til genoptage arbejdet med at nyde jeres kærlighed til hinanden.

Kærlig hilsen
Filip smidt

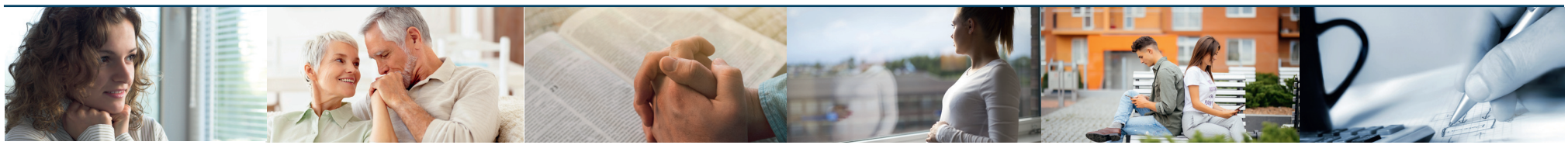

Maggie fra Burundi: "Kærlighed er stærkere end had og vold"

Maggie har på allernærmeste hold oplevet menneskers ondskab og brutalitet i en af sine værste former, alligevel – eller måske netop derfor – insisterer hun på at sprede og dele et budskab om kærlighed og tilgivelse. Samtidig står hun i spidsen for et stort humanitært hjælpearbejde i Rwanda.

Marguerite Borankitse, kaldet Maggie, har etableret den humanitære hjælpeorganisation Maison House, der hjælper børn og familier i flygtningelejre i Rwanda. Foto: Kim Hartzner, Mission10Forty

Af Simon Thidemann

"I choose love – love is stronger than hate and violence". Jeg vælger kærlighed – kærlighed er stærkere end had og vold.

Ordene kommer fra Marguerite Borankitse, herefter kaldet Maggie, og har alene af den grund langt større vægt, end hvis det fx var undertegnede, der udtalte sig.

Torsdag den 15. maj var Maggie på et kort besøg i Danmark. Udfordringen mødte hende til et kort interview om hendes liv og hendes arbejde for flygtningebørn og fattige familier i Rwanda.

Tilbage i 1993 oplevede Maggie en massakre i borgerkrigen i Burundi mellem tutsier og hutuer på nærmeste hold. Maggie, der ikke er gift, havde adopteret syv børn. Fire hutuer og tre tutsier. Maggie er selv tutsi.

Den 21. oktober 1993 blev præsidenten i Burundi dræbt af to tutsier. Det startede myrderierne, hvor hutuer i mange landsbyer dræbte deres naboer. Det begyndte syv måneder før folkemordet i Rwanda, fortæller Maggie.

"Jeg mistede 60 medlemmer af min familie den 22. oktober. Jeg ville gerne flygte og ville have mine tutsivenner til at hjælpe, men de ville ikke, når jeg havde hutubørn. Jeg spurgte mine hutuvenner, om de ville beskytte mig. Det ville de ikke på grund af mine tutsibørn."

Maggie forlod landsbyen alene med sine syv børn. Hun havde besluttet sig for at søge tilflugt i en compound hos den katolske biskop, hun arbejdede for til daglig. Det var et stort område med et stort hus, og biskoppen var ikke længere i landet.

På vejen mødte hun mange andre, som hun foreslog at tage med hende. Både hutuer og tutsier. Undervejs blev de stoppet af tutsier, som afhørte hutuerne, men det lykkedes efter en lang dag at komme til biskoppens hus.

"Etnisk vold er så dumt," tilføjer Maggie, "Ja, jeg er tutsi, men det er ikke noget, jeg har valgt, det er bare noget, jeg er. Jeg har til gengæld valgt at blive døbt og være kristen."

> ***"Jeg kæmpede for hver eneste af dem. Først fysisk, indtil de bandt mig. Derefter råbte jeg og bad for hver eneste, alt hvad jeg kunne."***

En ufattelig massakre

Næste morgen gjorde Maggie klar til at fejre søndagsgudstjeneste, da hun opdagede, at der var tutsier udenfor huset.

"Jeg sagde til de andre hutuer, at de skulle gå indenfor og gemme sig. Jeg gik ud med hænderne over hovedet og sagde, "det er søndag, vi skal fejre gudstjeneste, hvorfor kommer I for at dræbe jeres brødre og søstre. Vil I være som Kain, der slog sin bror ihjel?" Jeg håbede, at de ville skåne os, når vi var på et helligt sted," fortæller Maggie. Men det ville de ikke.

Tutsierne anklagede Maggie for at være forræder, hvorefter de henrettede samtlige 72 voksne for øjnene af Maggie.

Det er mange år siden nu, og man fornemmer undervejs i samtalen, at Maggie har fortalt sin historie mange gange, men man kan også mærke, at netop denne sidste del af hendes fortælling er så smertefuld, at det stadig gør ondt at fortælle om.

Jeg spørger hende, hvad hun gjorde, da de blev henrettet for øjnene af hende, om hun fx lukkede øjnene.

"Nej. Hvis du elsker, kan du ikke lukke øjnene. Jeg kæmpede for hver eneste af dem. Først fysisk, indtil de bandt mig. Derefter råbte jeg og bad for hver eneste, alt hvad jeg kunne, at de måtte lade være. Til nogle af dem, de henrettede, sagde jeg: Du skal ikke være bange. Kig mig i øjnene. Du kommer et godt sted hen," fortæller Maggie og kigger mig i øjnene – og min sædvanlige nysgerrighed efter at vide mere stopper faktisk der.

Hjælpearbejdet begynder

Det lykkedes Maggie at overtale drabsmændene til at skåne børnene – mod betaling. 11.000 dollars i kontanter, som Maggie havde adgang til i compounden.

"I det øjeblik besluttede jeg, at jeg ville bruge resten af mit liv på at sprede kærlighed."

Og det var her Maggies hjælpearbejde begyndte. Ikke som en plan, men af nød. Hun havde nu ansvaret for 25 forældreløse børn midt i et borgerkrigshærget land uden penge.

"Vi kunne ikke blive i biskoppens hus, fordi alle børnenes forældres døde kroppe var der. En af børnene kendte en mand på den tyske ambassade, og sent om aftenen sneg vi os i mørket hen til ham, og han hjalp os ind på ambassaden. Men jeg vidste ikke, hvad jeg skulle gøre med alle de børn og ingen penge, og alt var kaos," fortæller Maggie.

De tyske myndigheder evakuerede alle medarbejderne på den tyske ambassade med helikoptere, og Maggie fik også muligheden for at komme med, men takkede nej.

Herefter tager det ene ligesom bare det andet, og lige siden har Maggie brugt sit liv på at hjælpe børn. Først i Burundi, hvor hun i de følgende år hjælper op mod 10.000 børn, indtil hun i 2015 blev nødt til at flygte til Rwanda, fordi myndighederne i Burundi anklagede hende for mange ting og ønskede hende af vejen.

I Rwanda gik Maggie straks i gang med at etablere hjælpearbejde for børn fra Burundi, der boede i flygtningelejre i Rwanda.

"I det ene land er jeg kriminel, i et andet land er jeg en helt og modtager en flot pris," siger Maggie med et stort grin og med en henvisning til den pris hun modtog i 2016 for sit hjælpearbejde.

> ***"Hvis du hader, så ødelægger du dig selv [...] men hvis du spreder tilgivelse, så helbreder du verden, og du helbreder dig selv."***

I 2016 blev Maggie nemlig den første modtager af den internationale pris "Aurora Prisen". Sammen med prisen modtog hun 1 mio. dollars, som skulle bruges til hjælpearbejde.

Tilgivelse helbreder verden

Maggie har etableret organisationen Maison House, som årligt hjælper omkring 7.000 børn og unge primært fra flygtningelejre i Rwanda, men også fattige lokale, med skolegang, uddannelse, psykologhjælp, IT-kurser og undervisning i økonomi og landbrug og meget mere.

Samtidig holder Maggie fast i et meget stærkt budskab om kærlighed. Et budskab, hun deler overalt, hvor hun kommer frem.

"Folk spilder så meget tid med dumhed. De glemmer, at vi har en vigtig mission; at sprede kærlighed og gøre andre glade," siger Maggie.

På spørgsmålet om, hvordan man tilgiver det ummiddelbart utilgivelige, svarer Maggie:

"Hvis du hader, så ødelægger du dig selv. Hvis du gerne vil blive i hadet, hvis du gerne vil dø i det had, så fortsæt, men hvis du spreder tilgivelse, så helbreder du verden, og du helbreder dig selv. Det kristne dna er tilgivelse. Dem, der begik massakren i Burundi, er også mine brødre, og dem må jeg også bede for. Tilgivelse helbreder verden. Had ødelægger menneskeheden," siger Maggie og tilføjer:

"Jeg vil blive ved med at sprede budskabet om kærlighed. Det er ikke kun flygtninge og fattige, der har brug for budskabet. Det har alle brug for."

Mangler mad og penge

Lige nu mangler Maison House penge – blandt andet på grund af manglende støtte fra USAID.

"Folk mangler mad lige nu. Jeg er meget vred over det. Vi mangler ikke penge, fordi folk er fattige, men fordi folk er selviske. Vi er én menneskehed, hvordan kan vi være glade og bruge vores penge på dumheder, mens andre dør," slutter Maggie.

Maggie, der snart runder de 70, har de seneste år deltaget i mange konferencer og har også deltaget i en TED-talk på YouTube og er i det hele taget blevet en efterspurgt person til store humanitære arrangementer.

> ***"Vi er én menneskehed, hvordan kan vi være glade og bruge vores penge på dumheder, mens andre dør?"***

Da vores samtale slutter, skal Maggie og hendes vært ud at finde noget at spise et sted i København, inden hun skal deltage i et møde på den franske ambassade.

Gud er tilbage i Norge

"Sekulariseringen har stadig dårligere kår i Norge," fastslår førsteamanuensis Roald Zeiffert. Han er forfatter til rapporten "Gud er tilbake. Holdninger til Bibelen i dagens Norge", som blev lanceret den 26. maj.

Rapporten "Gud er tilbake" kan downloades fra Bibelselskapet.no.

Ph.d., førsteamanuensis i religionssociologi ved Høyskolen for ledelse og teologi, Roald Zeiffert, præsenterede rapporten i Oslo den 26. maj.

Det Norske Bibelselskap er en del af United Bible Societies (UBS), som i 2023 i samarbejde med Gallup gennemførte *The Patmos World Bible Attitudes Survey,* en stor international undersøgelse i 85 lande og områder. Undersøgelsen handler om bibelbrug og holdninger til Bibelen og til religion generelt.

Norske nøgletal

Dagen.no nævner følgende nøgletal fra Norge:

27 % er interesserede i at lære mere om Bibelen, og 53 % ejer en bibel.

Kun 3 % nævner hellige tekster som en vigtig vejleder i etiske spørgsmål, mens 70 % mener, at børn bør lære bibelhistorierne at kende.

Unge mænd under 30 er blandt dem, der er mest interesserede i Bibelen. Unge under 30 ejer oftere en bibel end folk i aldersgruppen 30–49 år.

Mange oplever Bibelen som meningsfuld – især i mødet med livets store spørgsmål. Folk, som læser Bibelen regelmæssigt, rapporterer om øget nærhed til Gud og styrke i kriser. Rapporten afdækker både skepsis og nysgerrighed, og den viser, at folks tro og etik i større grad stammer fra familie og personlige værdier end fra kirke og hellige skrifter.

Unge mænd søger troen

En interessant tendens, som også ses fra andre undersøgelser, er, at interessen for Bibelen er størst blandt mænd under 30 - og kvinder over 70 år.

Blandt de unge under 30 er mændene med hele 43 % mere interesserede i at lære mere om Bibelen end kvinder i samme aldersgruppe, hvor kun 33 % udtrykte ønsket om at lære mere om Bibelen. Dog er interessen for Bibelen generelt større blandt de unge end hos de 30-69-årige i undersøgelsen.

Bodil

Ny lov i USA kriminaliserer hævnporno og deepfakes

Både kristne og humanitære grupper glæder sig over, at Donald Trump har underskrevet den tværpolitiske "Take It Down Act".

I USA er det nu en forbrydelse at offentliggøre eller distribuere seksuelt eksplicit materiale af en person uden samtykke, og sociale medieplatforme og andre websteder skal fjerne sådanne billeder inden for 48 timer efter anmeldelsen.

Rapporten "Not a Fantasy: How the Pornography Industry Exploits Image-Based Sexual Abuse in Real Life", der udkom den 13. maj, beskriver, hvordan pornoindustrien benytter billedbaseret seksuelt misbrug fra den virkelige verden.

Det er kernen i den tværpolitiske "*Take It Down Act*", som præsident Donald Trump underskrev den 19. maj. Loven, der er blevet støttet af førstedame Melania Trump og organisationer, der kæmper imod seksuelt misbrug, hilses også velkommen fra kristne grupper.

Ifølge Christianity Today kriminaliserer loven offentliggørelse af intime billeder uden samtykke, herunder AI-genereret indhold, ofte kaldt "deepfake-pornografi", samt videobilleder og fotografier, der enten er skabt uden motivets samtykke eller distribueret uden et sådant samtykke.

Overtrædelse af Take it Down Act kan medføre fængselsstraffe på op til tre år, hvis ofrene er under 18 år, og op til to år for forbrydelser mod voksne - foruden bøder, fastslår loven.

"Vold mod Imago Dei"

I en erklæring offentliggjort på sociale medier fastslog sydstatsbaptisternes *Ethics & Religious Liberty Commission*, at de i høj grad bifalder lovforslaget.

"Fordi pornografi er en forvrængning af seksualiteten som Guds gave, et voldeligt angreb på *imago Dei* (Gud-billedligheden, red.) og en nedbrydende plage for enkeltpersoner, familier, kirker og samfundet, vil vi fortsat kæmpe for politikker, der holder dette materiale væk fra vores offentlige rum," hedder det i erklæringen.

Skader mange mindreårige

Billedbaseret seksuelt misbrug rammer stadig flere mennesker, og pornoindustrien forstærker misbruget, fastslår vagthundsgrupper. En undersøgelse offentliggjort i marts viste, at 1 ud af 8 unge personligt kendte en person under 18 år, der var blevet udsat for deepfake-porno, eller kendte en person, der havde brugt deepfake-teknologi mod en anden mindreårig.

Underskrivelsen foregik på Det Hvide Hus' græsplæne, hvor den blev overværet af blandt andre repræsentanter for Det Nationale Center for Seksuel Udnyttelse (NCOSE) og *Parents Television and Media Council*. De to grupper bifaldt den nye lov, som er inspireret af Elliston Berry, der blev udsat for seksuelt misbrug baseret på deepfake-billeder, da hun var 14 år.

"Det ville være svært at overvurdere den utrolige effekt, denne nye lov vil have," skrev NCOSE i en pressemeddelelse. Gruppen fastslår, at med AI-værktøjer "kan enhver blive offer for IBSA (billedbaseret seksuelt misbrug, red.) på få sekunder."

Men nu der håb forude for ofrene, og *Take it Down Act* ligner ophavsretsloven, fastslog NCOSE. "Billedbaseret seksuelt misbrug vil nu blive fjernet lige så hurtigt, som ophavsretligt beskyttet materiale, fx Disney-film, fjernes fra YouTube."

Næstformand for Parents Television and Media Council, Melissa Henson, pegede på, at alle – selv børn og teenagere, der ikke er online eller ikke bruger sociale medier – kan blive ofre for deepfake-porno. Hun tilføjede i en pressemeddelelse: "At være vidne til underskrivelsen af lovforslaget sammen med familier, hvis børn har været ofre for deepfake-pornografi eller sextortion, var bittersødt, men det vil tjene som en stærk påmindelse om den forskel, folk kan gøre, når de taler for løsninger, der vil beskytte fremtidige generationer."

Rapport om billedbaseret seksuelt misbrug

Trump underskrev loven i kølvandet på NCOSE's rapport "*Not a Fantasy: How the Pornography Industry Exploits Image-Based Sexual Abuse in Real Life",* som udkom den 13. maj. Rapporten giver et overblik over pornografiens globale udnyttelse af billedbaseret seksuelt misbrug.

NCOSE definerer billedbaseret seksuelt misbrug som "en krænkelse af personer, der omfatter tyveri, skabelse og distribution af seksuelt eksplicit materiale uden de afbildede personers utvetydige samtykke eller manipulation af ikke-eksplicit materiale med det formål at gøre det pornografisk."

NCOSE inkluderer i definitionen distribution uden samtykke af seksuelt eksplicitte billeder eller videoer, optaget seksuel vold, videovoyeurisme og skabelse eller distribution af AI-genereret forfalsket pornografi uden samtykke.

Bodil

Bestsellerforfatter Rick Warren:

Afrikas kristne kan fuldføre kirkens globale mission

"Afrika er nu det mest kristne kontinent på Jorden med over 430 millioner troende. Kirken i Afrika skal lede resten af os."

Det sagde grundlæggeren af megakirken Saddleback Church, pastor Rick Warren, da han talte via livestream fra Californien til deltagerne i *Association of Evangelicals in Africa General Assembly* i Nairobi den 22. maj 2025.

Rick Warren havde en lidenskabelig opfordring til de afrikanske kirker om at tage føringen, når det gælder den globale mission:

"Afrika er nu det mest kristne kontinent på Jorden. Kirken i Afrika skal lede resten af os," understregede han ifølge Premier Christian News.

Grundlægger af Saddleback Church, bestsellerforfatter Rick Warren, understreger Afrikas rolle i at nå verden med evangeliet. Foto: Twitter

Afrika er nøglen til kristendommens fremtid

Rick Warren, der er forfatter til blandt andet bestselleren The Purpose Driven Life, sagde til de delegerede, at han er helt overbevist om, at Afrika er nøglen til kristendommens fremtid.

Kontinentet har over 430 millioner kristne. Det betyder, at kontinentet ikke bare er en voksende kraft, det er allerede en nutidig leder inden for global tro, fastslog han.

Warrens budskab stammede fra et besøg i en afsidesliggende sydafrikansk landsby for 20 år siden, hvor han oplevede en kirke uden elektricitet eller senge, men rig på medfølelse og tjeneste.

"Det øjeblik knuste mit hjerte. Jeg græd ... Jeg havde brugt årevis på at træne ledere, men havde ikke bekymret mig dybt nok om dem, der led," sagde han.

Afrika er klar

Rich Warren blev yderligere rørt af mødet med en ung lokal præst, der gik to timer om ugen for at kunne downloade hans prædikener. Præsten sagde til ham: "Du er den eneste træning, jeg nogensinde har fået."

Denne oplevelse inspirerede Rick Warren til udarbejdelsen af PEACE-planen, en missionsstrategi baseret på at forkynde evangeliet, udruste ledere, hjælpe de fattige, pleje de syge og uddanne den næste generation.

Kristendommens centrum er nu i det globale syd.

"For hundrede år siden boede 95 procent af alle kristne i Europa og Nordamerika. I dag bor 95 procent i Afrika, Latinamerika og Sydasien. Halvdelen af verden er under 30 år. Hvis vi skal nå verden med evangeliet, skal vi nå unge mennesker i det globale syd og i verdens byer," fastslog Rick Warren.

Han udfordrede også de afrikanske ledere direkte: "I er ikke bare fremtiden, I er nutiden... Jeg tror af hele mit hjerte, at Gud har kaldet Afrikas Kirke til at lede. Opgaven er presserende. Og Afrika er klar."

Bodil

Datter af ateistisk jøde mødte Jesus i nærdødsoplevelse:

Heidi genkendte Jesus, da hun døde som 16-årig og mødte ham i himlen

Heidi Barr, der bor sammen med sin familie i Minnesota, er uddannet wellnesscoach og chefredaktør for magasinet The Wayfarer. Hun er uddannet fra Luther Seminary og forfatter til adskillige bøger, herunder Collisions of Earth and Sky (Broadleaf Books, 2023). Foto: Living Lutheran

Heidi Barrs ateistiske far havde belært hende om, at Jesus var et fupnummer. Men da hun døde, mødte hun Jesus ansigt til ansigt, og da hun blev genoplivet, måtte hun bare fortælle, at "Han findes virkelig".

Som 16-årig var Heidi Barr fra Iowa ikke troende. Men en frygtelig rideulykke førte til, at hun fik et livsforvandlende møde med Jesus. Det fortæller Heidi Barr, der nu er både mor, bedstemor og tidligere sygeplejerske, i bogen "*What I saw in Heaven*" og i et nyligt interview med Jews for Jesus, skriver CBN News.

Genkendte Jesus trods ateistisk opvækst

"Jeg kendte ham med det samme. Hver celle i min sjæl vidste alt om, hvem han var. Jeg burde ikke have set Jesus. Hvorfor skulle jeg se Jesus? Min far havde fortalt mig, at Jesus var det største fupnummer, der nogensinde er blevet begået mod menneskeheden," udtalte Heidi Barr i interviewet med Jews for Jesus.

"[Alligevel] kendte jeg ham. Jeg har kendt ham hele mit liv, og jeg elsker ham. Jeg har elsket ham med alt det, der var i mig," sagde Heidi Barr.

Heidis jødiske far hadede Gud

I sin nye bog, "Hvad jeg så i himlen: Den utrolige sande historie om den dag jeg døde, mødte Jesus og vendte tilbage til livet som et nyt menneske" fortæller Heidi Barr om sit liv, familiekonflikter og den forløsning, hun fandt gennem Guds vejledning og nåde.

Hun fortæller læserne, at hun som barn fandt det let at afvise enhver tro på en højere magt. For selvom hun voksede op i et lille ortodoks jødisk samfund i Iowa, satte hendes forældre en dyd i at fortælle hende, at Gud ikke eksisterede.

"Jeg voksede op i en ateistisk familie, men vi tilhørte denne ortodokse synagoge. Min far var ikke bare ateist, [men] vi måtte kun tale om Gud i vores hjem, hvis vi benægtede hans eksistens," fortalte Heidi Barr i interviewet med Jews for Jesus.

"Han hadede Gud," sagde hun ligeud.

"Min far var ikke bare ateist, [men] vi måtte kun tale om Gud i vores hjem, hvis vi benægtede hans eksistens."

Ifølge Heidi Barr plejede hendes far at gentage dette mantra næsten dagligt: "Der er ingen Gud. Der er ingen himmel, der er intet helvede, du er et videnskabeligt tilfælde."

Men til trods for hvad Heidi som barn fik at vide af sin far, vidste hun, at hun troede på "Abrahams Gud", og hun bad til ham dagligt.

Seksuelt misbrug og stoffer

Men Heidis bønsliv stoppede, da hun i en alder af 12 år blev udsat for seksuelt misbrug fra synagogens rabbiner.

"Det satte ligesom gang i denne spiral, hvor jeg ikke talte med Gud. Jeg begyndte at tage stoffer og havnede i farlige situationer, indtil jeg var 15," forklarede hun.

På dette tidspunkt af Heidis liv fandt hun kun trøst og glæde ved at ride på sin hest, Heather. Men så skete den ulykke, der bragte hende ansigt til ansigt med Kristi kærlighed, medfølelse, tilgivelse og en ubeskrivelig glæde.

"Jeg tog afsted, begav mig ud i bakkerne på Heather, uden saddel ... Jeg sad der og nød dagen ... da jeg pludselig hørte hovslag, og jeg vidste præcis, hvad det betød," fortalte hun.

En hvid araber hest fra en nærliggende stald løb løbsk, og dens ejer kunne knap nok holde sig fast i sadlen.

"Den kom hen imod mig," forklarede Heidi. "Hesten løb lige forbi os, den ramte os næsten og så løb den videre. Heather stejlede. Første gang hun gjorde det, slap jeg tøjlerne og greb fat i hendes manke. Anden gang hun stejlede, trådte hendes bagben ud af sporet, og hun væltede bagover oven på mig. Hun faldt hen over min krop, så jeg brækkede mit bækken og min ryg."

Ifølge Heidi var det dog først, da hesten faldt over hendes bryst, at hun døde.

"I det øjeblik hun faldt over mit bryst, forlod jeg min krop," fortsatte Heidi. Hun fortæller, at hun befandt sig 12 meter oppe i luften og kiggede ned på tumulten, der fandt sted nær hestestalden.

"Jeg så min hest rulle hen over mit lig, og jeg blev kastet rundt som en kludedukke ... Jeg så min lillesøster skrige og dække sine øjne med hænderne. Jeg så min [anden] søster i bilen med ansigtet presset mod vinduet. Jeg kunne se araberen løbe hen til laden med manden, der klamrede sig til dens ryg," huskede hun.

"Hej, jeg kender dig"

Så bemærkede Heidi et hvidt lys lige bag sig.

"Jeg vendte mig om for at kigge over min højre skulder, og der var en mand deroppe sammen med mig," husker hun. "Jeg genkendte ham. Så kom han tættere på, og han havde et stort smil på læben, og jeg sagde: 'Hej, jeg kender dig!' Det var Jesus."

"Hver celle i min sjæl vidste alt om, hvem han var. Jeg burde ikke have set Jesus. Hvorfor skulle jeg se Jesus? Jeg er jøde. Min far fortalte mig, at Jesus var det største fupnummer, der nogensinde er blevet begået mod menneskeheden ... og alligevel var det Jesus."

Det eneste, Heidi Barr kunne tænke på i det øjeblik, var, at hun kendte ham.

"Jeg kendte ham. Jeg har kendt ham hele mit liv, og jeg elsker ham. Jeg har elsket Jesus af hele mit hjerte," fortalte hun.

Så sit liv i 3D

Heidi Barr fortæller også, hvordan hun oplevede Jesu personlighed:

"Han er sjov. Han er glæde. Han er kærlighed. Han er alt godt i universet i én person. Alt det, der er godt og glædeligt og lykkeligt og livgivende, er i ham," sagde hun under interviewet.

Men Jesus havde også vist hende noget unikt, som stadig har en dyb indflydelse på hende den dag i dag.

"Jeg havde en livsgennemgang, og det var som at se en optagelse af mit liv. Det var i 3D, og det var levende. Det var som at genopleve alt, hvad man havde gjort," forklarede hun.

"Jeg så ham i den tid, hvor jeg var i min mors livmoder, hvor han formede mig. Jeg så ham sidde ved siden af mig, da jeg var et spædbarn, og tale til mig. Jeg så ham på alle stadier af mit liv. Han var der altid," fortsatte hun.

Men Herren havde også vist Heidi den indflydelse, hendes ord havde på mennesker – både de gode og de dårlige.

"Der var en anden gang, Han stoppede optagelsen for at vise mig, når jeg havde såret nogen," sagde hun. "Jeg følte hans hjerte krympe sig i hans bryst. Jeg følte den indflydelse, mine ord havde på ham. Alt, hvad jeg gjorde eller sagde til en anden, hvis det var en god ting, følte jeg det. Hvis det var en knap så god ting, følte jeg det også."

Heidi Barr tilføjede: "Du skal være opmærksom på, at Gud holder øje med os ... Gud er opmærksom på hver eneste lille ting, vi gør."

Elsket og værdsat af Far

Heidis næste stop på denne rejse var hos Faderen.

"Det var et perfekt hvidt, pletfrit lys. Det optog hele mit synsfelt. Det var uendeligt i sin rækkevidde, og det var levende. Og lyset var kærlighed, og dette var Gud ... Jesus tog mig ind i det lys," fortalte hun.

Så oplevede hun at sidde på Guds skød som "et lille barn, der sparkede med fødderne".

Heidi Barr siger, at hun "aldrig har følt sig så elsket og så værdsat" som på dette sted. Hun tilføjer: "Gud var hvert eneste kærlighedsmolekyle i universet. Han er kærlighed. Jeg ville bare sidde på Guds skød i al evighed."

Mens hun sad på Guds skød, så hun det, hun tror er Himlen.

"Jeg så græs. Det var det smukkeste grønne græs. Jeg kunne se hvert eneste græsstrå i denne uendelige eng. Det var perfekt og præcist," beskrev hun. "Jeg ser blomster ... Jeg kunne se hver en del af blomsten, hver en åre i kronbladene ... Jeg så lund efter lund af træer. Jeg kunne se hvert et træ, hver en gren, hvert et blad og hver en åre på hvert et blad på hvert et træ.

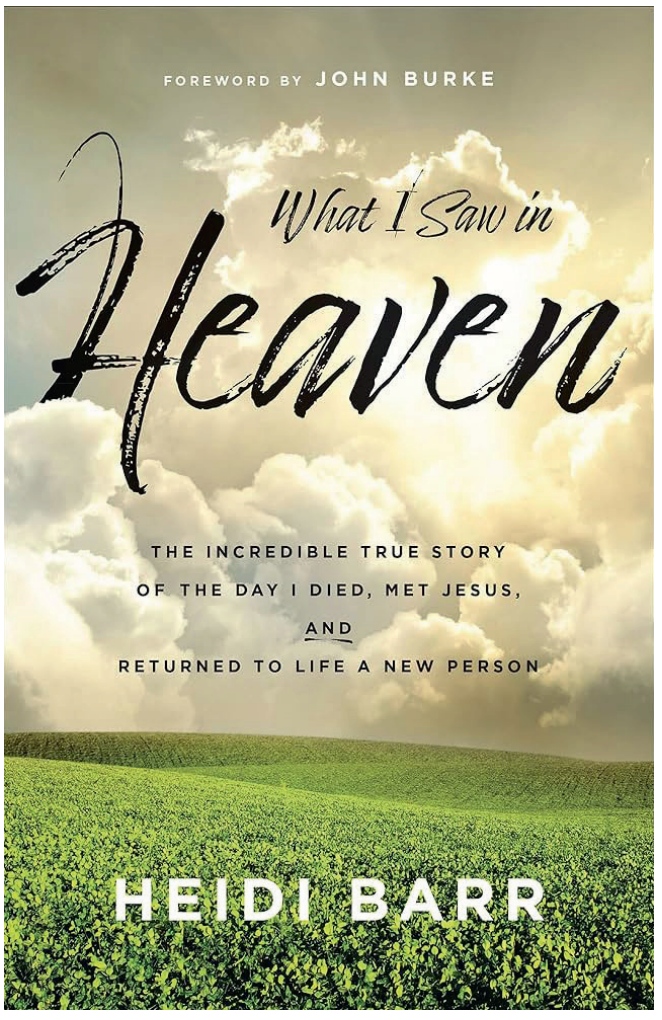

Heidi Barr fortæller om sin nærdødsoplevelse i bogen, hvis titel betyder "Hvad jeg så i himlen: Den utrolige sande historie om den dag jeg døde, mødte Jesus og vendte tilbage til livet som et nyt menneske" .

"Og jeg indså, at alt bevægede sig, men det var ikke vinden. Græsset sang. Græsset sang lovsang til Gud. Blomsterne og træerne bevægede sig til græssets sange ... Det var Gud, der bevægede sig gennem alle disse ting. De bevægede sig i Guds lys," tilføjede Heidi.

"Og det slog mig dengang, at selv på den smukkeste dag her på jorden, er det, vi ser, blot en afspejling af, hvad der findes i himlen," skriver hun i bogen.

Dit liv er i gode hænder

Heidi Barr har i et interview med Christian Testimonies 100 Huntley Street fortalt, at denne del af oplevelsen havde gjort det største indtryk på hende.

Efter at hun blev sendt tilbage til jorden, deler hun nu et budskab om håb med dem, der føler sig fortabte og uelskede.

"Efter at jeg døde, vidste jeg, at Jesus var med mig. Jeg vidste, at han var med mig hvert skridt på vejen. Uanset hvad der sker - og det var en af de ting, han fortalte mig - så er mit liv i gode hænder," slutter Heidi.

Hun gentager det, som Jesus havde sagt til hende: "Uanset, om det er godt, dårligt eller ligegyldigt, så er jeg her. Dit liv er i gode hænder."

Bodil

Vil du være med til at udvikle Udfordringen?

På Udfordringen ønsker vi at gøre en værdimæssig og åndelig forskel i Danmark – og for kirken i Danmark

På Udfordringen ønsker vi at styrke kirken og kirkens fællesskab – derfor er vi en fælleskirkelig avis

Vi ønsker at opmuntre og fastholde troende i troen – og vi ønsker at kalde nye til tro

Vi ønsker at inspirere og dele inspiration på tværs af kirkefællesskaber

Som abonnent og annoncør er du allerede med til at gøre ovenstående muligt - tak for det!

Hvis du har mulighed for det, kan du også hjælpe os ved at give en gave til Udfordringen
Vi vil nemlig gerne udvikle Udfordringen endnu mere, og det har vi brug for hjælp til.

Hvis du giver en gave til Udfordringen via Missionsfonden, kan du trække det fra i skat
Det kan du gøre ved at indbetale på Missionsfondens konto: 9570 – 0006 139450.
Skriv projektnummer: '5127 Støt Udfordringen'.

Du kan også altid give en gave direkte til Udfordringen på:
Bankkonto: 7040 1830446 (skriv, at det er en gave)
MobilePay: 717371

Tak, fordi du støtter os!

Poul Sebbelov er præst i den eneste dansktalende ortodokse kirke, som ligger tæt på Østerport Station i København.

Her fortæller han om den kirke, han selv konverterede til for 35 år siden.

Foto: Kirsten Krog

Poul Sebbelov konverterede og blev præst i den ortodokse kirke

Af Kirsten Krog

I en underetage tæt på Østerport Station i København holder Den Ortodokse Kirke i Danmark – Gudsmoders Beskyttelses Menighed – til. Kirken har ca. 70 medlemmer. Hvis man til dagligt går forbi stedet, vil man ikke opdage, at der er en kirke her. Anonymiteten ophører imidlertid straks man træder ind ad døren. For her mødes man af vægge beklædt med ikoner. Det er også her, Udfordringen møder kirkens præst, Poul Sebbelov, for at blive klogere på, hvad det vil sige at være ortodoks kristen i Danmark.

Som ung havde Poul Sebbelov ingen ide om, at han skulle ende som kristen endsige som præst i Den Ortodokse Kirke:

"Jeg konverterede til Den Ortodokse Kirke for 35 år siden. Efter at have tilbragt nogle år som søgende blev jeg optaget i Den Russisk Ortodokse Kirke, som var den eneste ortodokse kirke, der var i landet på det tidspunkt.

I mange år havde jeg ikke villet vide af troen og kæmpede imod med arme og ben, fordi jeg mente, at jeg var for voksen og klog til at have behov for den slags pjat, og der gik mange år, før jeg erkendte, at det var en kamp, jeg ikke kunne vinde."

I første omgang søgte han til Den Danske Folkekirke, men syntes, at der manglede en alvor i troen. Derefter kom han en kort periode i Den Katolske Kirke.

"Men så skete der det mærkværdige, at jeg tilfældigt kom ind i den russiske menighed i Aleksander Nevskij Kirke, og dér havde jeg en underlig oplevelse af, at jeg godt nok ikke forstod noget af, hvad der skete og blev sagt, men at her var det strømførende lag – her var det sted, jeg skulle tage afsæt fra. Derefter brugte jeg nogle år på at undersøge mig selv for, hvorvidt jeg var faldet i en grøft og føjede dermed også en mere rationel teologi til min umiddelbare oplevelse af, at det var her, jeg skulle være."

Opbygningen af Den Ortodokse Kirke

For udenforstående er det ikke helt let at få hold på, hvordan Den Ortodokse Kirke er opbygget. De fleste har hørt om Den Græsk Ortodokse og Den Russisk Ortodokse Kirke, og efter Ruslands invasion i Ukraine kender en del også navnet på patriarken i Moskva. Færre ved nok, hvordan disse og andre ortodokse kirkers indbyrdes relationer er.

Sebbelov forklarer, at Den Ortodokse Kirke ikke har en øverste leder i stil med den katolske pave, men at patriarken af Konstantinopel er 'den første blandt ligemænd'.

Menigheden i København var, da den blev grundlagt i 2002, under Paris-jurisdiktionen:

"Det er en kirkelig enhed, som har sit hovedsæde i Paris. Den voksede ud af den russiske migrantstrøm efter revolutionen i 1917. Menighederne blev knyttet til Konstantinopel, fordi man ikke ville have noget af gøre med Moskvas Patriarkat."

Senere, i 2019, blev menigheden imidlertid en del af det bulgarske patriarkat og hører under en biskop i New York.

Trods det, at Den Ortodokse Kirke udgør et meget lille mindretal i Danmark, og at Den Russisk Ortodokse Kirke kun ligger 1 km fra den danske menighed, har de ikke et egentligt samarbejde. Det skyldes til dels det, som Sebbelov kalder den ortodokse sygdom, nemlig nationalisme, der præger de store ortodokse kirker:

"Det gør, at mange russere mener, at den rigtige måde at være ortodoks på, er den russiske. På samme måde har mange grækere det med den Græsk Ortodokse Kirke".

Forbundne i troen, men med forskellig praksis

Den Ortodokse Kirke består af 14-15 selvstændige patriarkater, der, som Sebbelov siger, er bundet sammen af en fælles tro:

"Men de forskellige patriarkater og menigheder har ikke nødvendigvis præcis den samme praksis. Det gælder fx vores dåbspraksis. Nogle kirker modtager konvertitter uden dåb, men alene med myrrasalvning, hvis de er døbt i andre kirkesamfund, mens andre kirker optager med dåb. Det gælder fx vores."

Dåbspraksis

Baggrunden for at døbe ved optagelse i kirken er imidlertid en anden end den frikirkelige troendes dåb. I Den Ortodokse Kirke døber man således børn – dog med neddykning, som man også praktiserer i frikirkerne. Når man alligevel vælger at døbe konvertitter, der allerede er barnedøbte, skyldes det, at man ikke anerkender andre kirkesamfunds sakramentforvaltning.

Sebbelov indrømmer, at det er noget, der provokerer mange, men understreger samtidigt: "Dermed siger vi ikke, at andre kirkesamfund ikke er kristne, men vi siger, at Kirken – med streg under den bestemte artikel – er Den Ortodokse Kirke. Men vi har ingen ret til at have en kvalificeret holdning til, hvad Guds mening er med andre."

Den oprindelige kirke

Dermed siger han også, at han mener, at man i Den Ortodokse Kirke finder den oprindelige kirke. Kirken var jo én indtil skismaet i 1054, hvor Kirken blev splittet i en øst- og en vestkirke:

"Et afgørende punkt her var, at Roms bispesæde på egen hånd havde lavet en ændring i Den nikæno-konstantinopolitanske trosbekendelse ved at tilføje "og Sønnen" til trosartiklen om Helligånden, der oprindelig havde lydt "som udgår fra Faderen". Den romerske kirke krævede herefter, at kirken i Konstantinopel også skulle foretage denne ændring. Fra Konstantinopel var man egentlig indforstået med, at Rom havde lavet ændringen, men ville ikke bøje sig for Roms krav."

Sebbelov påpeger dog, at det egentlige brud – som kunne udledes af Roms krav – skyldtes tanken om, at der er én overbiskop, paven, der har myndighed til at pålægge de øvrige kirker, hvordan de skal forholde sig til troen. Det er langt senere blevet til Den Katolske Kirkes dogme om pavens ufejlbarlighed.

Hvor vejene skilles

Selvom Den Ortodokse Kirke på nogle områder står nærmere Den Katolske Kirke, end de protestantiske kirker gør – bl.a. når det kommer til antal sakramenter, dyrkelse af helgener og forholdet til Jomfru Maria – er der også her en forskel, hvor Sebbelov mener, at hans kirke er tættere på det oprindelige end katolikkerne. Og det er netop i læren om Jomfru Maria.

I 1874 fastslog Den Katolske Kirke dogmet om Marias uplettede undfangelse – at Maria er født uden arvesynden – hvilket Den Ortodokse Kirke tager afstand fra:

"Vores primære forbillede i troen er Jomfru Maria, fordi hun sagde ja til Gud. I ortodoks tænkning understreger vi imidlertid, at hun gjorde det af fri vilje – ikke fordi hun var skabt med særlige forudsætninger, som vi andre ikke har."

Arvedød, opstandelse og guddommeliggørelse

Det betyder imidlertid ikke, at ortodokse kristne mener, at Jomfru Maria er født med arvesynd, eftersom de ikke lægger vægt på den, som katolikker og protestanter gør, men – som Sebbelov forklarer – på arvedøden. Ifølge ortodoks lære arver vi således ikke synden, men syndens konsekvenser, forgængelighed og død fra Adam og Eva. Dermed er Kristi opstandelse og sejr over døden helt afgørende.

Et andet vigtigt begreb i Den Ortodokse Kirke er guddommeliggørelse: "Det betyder, at formålet med vores kristne liv er én lang bevægelse hen mod at virkeliggøre den lighed med Kristus, som allerede ligger i skabelsesberetningens ord om 'at skabe mennesket i vort billede, så de ligner os'."

Interviewet lakker mod enden, og jeg får en invitation til en ortodoks gudstjeneste med på vejen og en større indsigt i, hvad Den Ortodokse Kirke står for.

'Tiden kalder på fordybelse, som giver energi til hverdagen'

Ignatiansk spiritualitet, som blev udviklet af en katolik i 1500-tallet, spreder sig i Danmark. Metoderne giver mulighed for individuel indlevelse i bibeltekster og baserer sig på en stærk tiltro til Helligånden, og ifølge Johannes og Heidi Pedersen, der selv har frikirkebaggrund og er lederpar på Ådalen Retræte, er interessen blandt protestantiske kristne stor.

Af Malene Fenger-Grøndahl

Hvad sanser du, hvis du forsøger at leve dig ind i en af Bibelens beretninger? Hvis du for eksempel er til stede ved bespisningsunderet. Hvor står du? Hvem er du? Hvordan reagerer du på det, der sker? Hvad hører, lugter, smager og ser du?

At læse Bibelens beretninger med fantasi og personlig indlevelse kan nok for mange lyde som en forholdsvis moderne metode. Men denne form for meditativ bibellæsning har faktisk en lang historie i kirken, og den er en af de metoder, som den katolske teolog og mystiker Ignatius af Loyola (1491-1556) har efterladt sig. Ignatius af Loyola stiftede Jesu Selskab, også kendt som Jesuiterordenen, der i dag er den katolske kirkes største orden. Ordenen er især kendt for at arbejde med undervisning og retræter, og desuden har ordenens spiritualitet, kaldet ignatiansk spiritualitet, i nyere tid spredt sig også uden for katolske kredse. Det gælder også i Danmark, hvor ignatiansk spiritualitet danner grundlag for mange af de retræter, der afholdes også i folke- og frikirkelige sammenhænge.

Et af de steder, hvor Ignatius' spiritualitet har stor betydning, er på retrætestedet Ådalen, som blev grundlagt af Johannes og Heidi Pedersen i 2012. De har baggrund i en frikirkelig sammenhæng, hvor Johannes Pedersen var leder i mange år og i en periode ansat som præst. Men udbrændthed førte til, at han søgte hjælp hos den svenske retrætele der Magnus Malm og deltog på en række af hans retræter, der var målrettet præster. Her mødte han den ignatianske spiritualitet og oplevede, at den talte meget stærkt til ham.

"Stilheden og hele den måde at tænke på, som Magnus Malm trækker fra det ignatianske, gjorde noget ved mig. Jeg begyndte at læse om Ignatius og hans spiritualitet for at forstå, hvor det stammer fra, og blev mere og mere fanget ind af det," fortæller Johannes Pedersen.

Hans kone gennemførte også et retræteforløb hos Magnus Malm, og efterhånden formede der sig en drøm i ægteparret om at formidle noget af den spiritualitet, de mødte på retræterne, i en dansk sammenhæng.

Frikirkefolk bruger katolsk tradition

På det tidspunkt var kendskabet til ignatiansk spiritualitet meget begrænset i Danmark, og udover det katolske retrætecenter Stella Matutina i Kokkedal, som drives af Sankt Joseph Søstrene, blev der ikke regelmæssigt holdt retræter på ignatiansk grundlag. Johannes og Heidi Pedersen arbejdede videre på at realisere drømmen om et retrætested, og sideløbende gennemførte Johannes Pedersen 'de åndelige øvelser', et 30 dages retræteforløb, som Ignatius udviklede. Netop sådanne forløb med Ignatius' åndelige øvelser er noget af det, Ådalen Retræte udbyder, både fordelt på 3 x 10 dage for at gøre det praktisk muligt for flere at deltage, og hver andet år som 30 dages retræte. Derudover afholder Ådalen Retræte flere fem dages retræter samt en del weekend-retræter, alle på ignatiansk grundlag.

"Vi kalder os et ignatiansk retrætested, og når vi på Ådalen selv udbyder noget, er det altid præget af det ignatianske. Vi lejer også huset ud til andre, og mange af dem arbejder også med det ignatianske," fortæller Johannes Pedersen.

Det kan lyde paradoksalt, at to protestantiske kristne med baggrund i et frikirkemiljø driver et retrætested baseret på en 500 år gammel katolsk spirituel tradition. Men Johannes og Heidi Pedersen oplever, at den ignatianske tradition har meget at give kristne på tværs af kirketilhørsforhold og også kan tale til mennesker, der ikke er kirkeligt forankrede.

"Det er en spiritualitet, der har en evne til at tilpasse sig den enkelte og det, den enkelte bringer med sig ind i retræterne, og så er den baseret på en stærk tillid til det, der sker i mødet mellem Gud og den enkelte. Ignatius beskrev, at man som vejleder skulle være tilbageholdende og give plads til, at Gud kan virke i den enkelte. Så vores opgave som vejledere er at skabe det rum, hvor det direkte møde mellem Gud og den enkelte kan finde sted - i tillid til, at Guds ånd er virksom - og så hjælpe med at udvikle evnen til at skelne mellem det, der kommer i processen - hvad er fra Gud, og hvad er ikke fra Gud," siger Johannes Pedersen.

Han peger på, at netop tilliden til Helligåndens virke er noget af det, mange med frikirkebaggrund kan genkende fra deres egen tradition. Mange finder det også betryggende, at den ignatianske spiritualitet lægger meget vægt på bibellæsning og indlevelse i bibelteksterne.

"Ignatius opfandt ikke så meget selv, men samlede og strukturerede ting, han fandt virksomme. Han arbejdede videre med den ældgamle lectio divina-tradition og udviklede en form for kontemplation, som handler om at bede med sanserne og være til stede i en bibeltekst, så man kan opleve den meget levende og også for eksempel spørge ind til dem, man møder i teksten," fortæller han.

Johannes og Heidi Pedersen gennemførte begge efterhånden formede der sig en drøm i ægteparre mødte på retræterne, i en dansk sammenhæng.

Samtaler i en bibeltekst

Da Johannes Pedersen gennemgik de 30 dages åndelige øvelser på et jesuitisk retrætecenter i England, var hans vejleder opmærksom på, at han ikke kom fra en katolsk baggrund, og hun nævnte, at han for eksempel kunne tale med Helligånden i stedet for med Maria, når øvelserne lagde op til en samtale med Sønnen, Faderen og Maria.

"Egentlig er det jo ikke farligt. Man kan lige så vel samtale med Peter eller Maria i en bibeltekst som med Jesus selv. Men støder man sig på det, kan man tilpasse øvelserne. På den måde er det ignatianske meget fleksibelt," siger Johannes Pedersen.

Han tilføjer, at Jesu Selskab fra begyndelsen var tænkt som en orden, der skulle være aktiv i samfundet, og hvis medlemmer ikke skulle leve i klostre. Det betyder, at den ignatianske spiritualitet har udviklet sig i samspil med det omgivende samfund, og at der er stor vægt på, at tilbagetrukketheden i bøn og meditation skal give energi og inspiration til et aktivt virke i verden. Det taler ifølge Johannes Pedersen til mange af dem, der kommer på Ådalen Retræte.

Det samme oplever Peder Poulsen, der er tidligere præst og nu fungerer som åndelig vejleder, medvandrer og retræteleder, især på Ådalen Retræte. Da han stiftede bekendtskab med ignatiansk spiritualitet,

På Ådalen Retræte er der rig mulighed for at søge stilheden i naturen og skabe rum for Gud.
Foto: Ådalen Retræte

Ådalen er med sin smukke og stille natur en ideel ramme for et retræteophold. Foto: Udsigt over dalen, Ådalen Retræte

et retræteforløb hos svenske Magnus Malm, og et om at formidle noget af den spiritualitet, de Foto: Ådalen Retræte

havde han en baggrund som terapeut med praksis inden for indsigts- og oplevelsesorienteret psykoterapi, og derfra var der ikke langt det til ignatianske.

"Alt det, jeg havde trænet i det terapeutiske, kunne jeg aktivere i den ignatianske praksis. Hans måde at bruge lectio divina handler jo netop om at bo i teksterne - som i en film - og bruge sin indre forestillingsverden. Det er næsten som et rollespil, hvor man bliver medspiller og taler med Jesus. Når man går igennem den proces og går i dybden med den, er det, som om man har været sammen med Jesus - og det bliver et slags eksperimentarium, hvor man prøver ting af og begynder at finde ud af, hvad der er genuint," siger Peder Poulsen.

I processen spiller vejlederen en væsentlig rolle, påpeger han. "Retræten har nogle rammer, så forløbet ritualiseres med en dagsrytme, og så er der en vejleder til at 'holde rummet', så man så at sige kan lege frit uden at sætte alting på spil. Det giver en tryghed, som gør, at man kan begive sig ud på dybt vand," siger han.

Trætte af terapi

Peder Poulsen tilføjer, at i og med at Ignatius er erfarings- og ikke dogmebaseret, behøver man ikke at være bekendende kristen eller tilhøre et bestemt kirkesamfund for at få gavn af de ignatianske metoder.

"For at gå ind i det ignatianske må man være åben for, at der er en højere magt, og man må have et ønske om at forstå sig selv i sammenhæng hermed. Og så skal man acceptere Kristus eller Jesus som en, der kan vejlede og hjælpe os. Derfra handler det om at tygge drøv på sit liv - med det åndelige som en ressource, der kan reframe ens liv totalt," siger han.

Han oplever, at mange, som søger det ignatianske, har mange års erfaring med terapi, men ikke orker det mere.

"De er så trætte af den samme gamle historie, hvor de ser sig selv som deres forældres barn og forstår deres liv i lyset af det, de har med sig fra barndommen. I det ignatianske bliver der åbnet op for, at de er så meget mere og andet," siger han.

Både Johannes Pedersen og Peder Poulsen nævner øvelsen 'det kærlige tilbageblik', eller 'den daglige eksamen', som den også kaldes, som et godt redskab, man kan tage med hjem fra retræten og inkorporere i dagligdagen.

"Det kærlige tilbageblik er en måde at holde opmærksomhed på godheden og gavmildheden - at vi lever i et venligsindet univers," siger Peder Poulsen.

Og Johannes Pedersen supplerer: "Det er karakteristisk for det ignatianske, at man retter sin opmærksomhed mod, hvor Gud er og har været virksom i ens liv, og det kan give stor taknemlighed at få øje på det, f.eks. gennem det kærlige tilbageblik som en daglig praksis."

Tillid til ordets smag

Daniel Nørgaard, der er katolsk præst og medlem af Jesu Selskab, bruger den ignatianske tilgang i sit arbejde som skolepræst på Niels Steensens Grundskole og Gymnasium i København, og når han holder retræter og kurser for både protestanter og katolikker.

"Jeg oplever, at der er en ret stor åbenhed over for det ignatianske, også fra protestanter, og jeg tror, at det skyldes, at det ignatianske er meget tilpasningsdygtigt, men også at der er noget fundamentalt i metoderne, som de fleste kristne kan genkende," siger han.

Han nævner, at især den meget bibelbaserede tilgang, hvor man læser bibeltekster meditativt med personlig indlevelse taler til mange protestanter.

"Det er en måde at møde Jesus på gennem hans ord, som virker meget stærkt, fordi det foregår gennem meditation, og som samtidig er så Kristusbaseret, at det virker beroligende også på dem, der eventuelt er lidt skeptiske over for det katolske," siger han.

Desuden er den ignatianske tilgang, som også Johannes Pedersen påpeger, præget af, at vejlederen skal træde i baggrunden og lade teksterne tale for sig selv.

"Et af principperne for vejlederne er, at man skal fremlægge bibelteksterne med så få bemærkninger og forklaringer som muligt, så man lader Gud om at nå den enkelte på den måde, som det taler til vedkommende. Vi må stole på, at ordet har smag og kraft nok til at tale til mennesker også i dag," siger Daniel Nørgaard.

Han tilføjer, at man som jesuit og åndelig vejleder ikke kommer med en taske og pakker Gud ud og viser ham frem, men sætter sig sammen med mennesker og kigger på deres liv og prøver at få øje på, hvor Gud er i netop deres erfaringer og i verden i øvrigt.

"Det betyder ikke, at vi skal tro, at Gud er til stede i alting. Gud er ikke til stede i bomberne, der rammer børn i krig, men selv i en ond situation kan man ofte få øje på, at Gud er til stedet. Det taler bredt til fok, også til kirkefremmede, der kan have det svært med at gå direkte til bibelteksterne," siger han.

Ignatianske øvelser kan derfor også bestå i at gå en tur i naturen og betragte skønheden og reflektere over, hvordan den taler til én.

"Gud er også skønhed, så det kan være et sted at begynde, som er lettere for mange end at gå direkte til en bibeltekst," siger han.

Behov for tilbagetrækning

Både Daniel Nørgaard og Johannes Pedersen oplever, at der er en stigende åbenhed over for det ignatianske - og det katolske i det hele taget - i folke- og frikirkelige kredse.

"Vi har de sidste ti år oplevet en meget større åbenhed, også fra de frikirkelige sammenhænge, hvor vi ellers havde svært ved at trænge igennem til at begynde med. I de mere karismatiske kredse er der en voksende forståelse for behovet for tilbagetrækning, og mange finder derfor ind i retrætebevægelsen. Her møder de så det ignatianske og opdager, at det baserer sig på en meget stærk tillid til Helligånden. Så selv om formen er anderledes end det, de er vant til, genkender de noget fra deres egen historie og baggrund," siger han.

Ignatius af Loyola og de åndelige øvelser

Ignatius af Loyola (1491-1556) var en spansk katolsk teolog, der grundlagde Jesuiterordenen, Jesu Selskab, i 1540. I 1521 blev han såret i kamp og måtte i en lang periode være sengeliggende. Han ville gerne læse ridderromaner, men biblioteket på hans forældres slot havde kun religiøse bøger. Læsningen fik ham til at lægge sit liv om og engagere sig i åndelig kamp frem for militær. Ignatius fordybede sig herefter i kristen mystik og udviklede en række øvelser, som blev samlet i bogen Exercitia spiritualia (Åndelige øvelser). Øvelserne i Ignatius' bog er ordnet, så de følger et nøje tilrettelagt mønster delt op i fire perioder over i alt 30 dage.

Se også artiklen side 5.

Ådalen Retræte ønsker at skabe et rum, hvor det direkte møde mellem Gud og den enkelte kan finde sted - i tillid til, at Guds ånd er virksom. Foto: Kapellet på Ådalen Retræte

Fordyb dig i gode stunder

Dybe stunder med Jesus

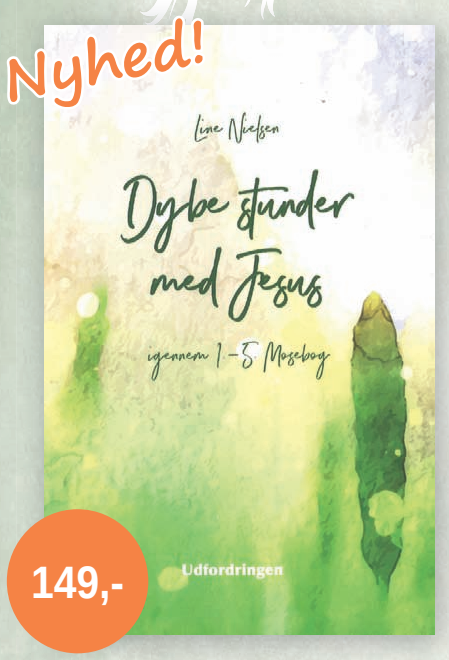

Kan man lære Jesus bedre at kende gennem 1. - 5. Mosebog?

Ny andagtsbog af Line Nielsen går helt ned i tempo. Den er reflekterende, meditativ, ofte formuleret som bønner eller på anden måde som direkte tale til Jesus – eller som respons på ord fra ham.

Andagtsbogen viser på en fin måde sammenhængen mellem Gammel Testamente og Ny Testamente og er en god indføring i, hvordan Gammel Testamente kan bruges som et aktuelt og relevant bidrag til troen og til livet med Gud i dag.

Dybe stunder med Jesus igennem 1. - 5. Mosebog. 365 refleksioner.

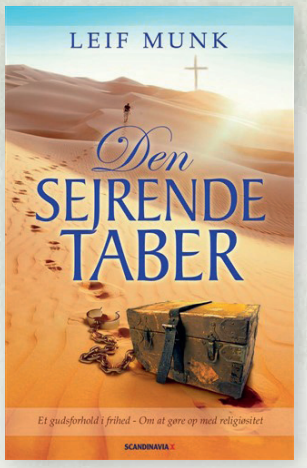

Pr. stk. 199,-

Find ind til livet i Guds nåde

DEN SEJRENDE TABER: Bog af Leif Rasmussen om en tro og et gudsforhold, som er fuldstændig modsat al anden religion. Den viser, at kristendommen ikke handler om regler og krav, men om relationer.

FARET VILD I ØRKENEN: Er du utilfreds med dit kristenliv? Er du plaget af nederlag, modstand og synd, du ikke kan overvinde? Hvis svaret er JA, er der gode nyheder at finde i denne bog. Der findes en vej ud.

Gode aktiviteter for de mindste – Find og vend!

79 kr.

En børnebog, som minder lidt om konceptet "Find Holger" - blot i en udgave for de mindre børn. Gør klar til at følge med i skabelsen af alting og til at møde Adam og Eva i Edens Have. De har brug for din hjælp til at finde og navngive alle de ting, Gud har skabt.

Klar, Parat, Find-bøgerne findes i mange vairanter.

Bibel Memo – Vendespil

Find to ens billeder blandt de 15 billedpar med bibelske motiver.

At spille vendespil forbedrer koncentrationsevnen, fokus, opmærksomhed på detaljer, korttidshukommelsen og meget mere. Når en spiller genkender begivenheden, som billedet på et kort henviser til, bliver det nemmere at huske det kort, fordi det har en historie bag sig. Fra 3 år. 99 kr.

Nyhed!

199 kr.

Eventyret om drager fortsætter i ny bog

Der er gået mere end tyve år, siden de røde drager i "Og de fandt drager" blev overvundet af Jack, drengen, der fulgte lyset for at besejre mørket. Jacks søn, Noa, bliver nu snart fjorten og bor sammen med nogle få hundrede andre, der følger Jack, i Zion, en lille by i Colorados bjerge. De har hverken set andre mennesker eller en drage i mere end tyve år.

Men alt det forandres, da Noa drager ud på sin Overgangsrejse, tre uger alene ude i vildmarken. Dér opdager Noa, at der stadig lever drager i bedste velgående langt uden for Zions grænser, og de hersker over to krigerstammer, som er fast besluttede på at bringe Zion i knæ.

Første bog i serien *Dragerne iblandt os*.
Kom med på et vildt og dybt meningsfyldt eventyr for hele familien - fra 9 år.

Af Ted Dekker & Rachelle Dekker – 199 kr.

Læs første del af eventyret om drager i trilogien 'Og de fandt drager'.
Pris pr. bog 199 kr.

Se mere på Hosianna.dk

SE MERE OG BESTIL I UDFORDRINGENS WEBSHOP - HOSIANNA.DK / 7456 2202

Solid bibelsk gennemgang af profeti og profeters rolle i nutidens kirke

Anmeldt af Josua Christensen

"Den sande profets opgave er at pege på Kristus. Den falske profet gør det modsatte: ikke alene undlader vedkommende at vise vej til Kristus, men står også i vejen for Guds vilje og hellighed. Dette er dybt skadeligt." s.153

Morten Reese er passioneret omkring fortolkning af Guds Ord så formidlingen giver relevans i nutiden. Han driver en grafisk virksomhed og er en del af præsteteamet i Pinsekirken Esbjerg. Foto: shemaforlag.dk

Morten Reeses første bog handler om profeti og profeters rolle i nutidens kirke. Det kunne være kontroversielt i en tid, hvor en del kristne indtager stærkt polariserede positioner i sådanne spørgsmål, men Reese er først og fremmest bibelsk funderet og derfor også afbalanceret i sin fremstilling.

I bogen beskrives to forskellige tilgange til det profetiske, hhv. den reformerte (lutherske) og den karismatiske. Selv står Reese i den karismatiske lejr, men igen betyder det ikke, at han mangler blik for kvaliteterne ved den lutherske tilgang til det profetiske. Forståelsen af Ordet, som i forkyndelsen åbenbares, levendegøres og dermed indtager en profetisk rolle i menigheden ved Helligåndens hjælp, holder den reformerede kirke tæt på Bibelen, som Reese anser for det væsentligste bedømmelsesgrundlag for profetien. Til gengæld mener han også, at Helligånden, som er givet alle troende, er aktiv og udruster menigheden i dag med sine gaver, hvad enten det er motivations-, tjeneste- eller manifestationsgaver. Derfor har også den karismatiske kristendom noget at bidrage med.

Reese gennemgår GT-profeters rolle og konstaterer, at da de først og fremmest var kaldet til tale til Guds udvalgte folk i den gamle pagt, så er deres funktion i den forstand udspillet med den nye pagt i Jesus. Men profettjenesten videreføres faktisk, som den eneste af de tre gudsindstiftede tjenester i GT, i NT. Både præstetjenesten – som mellemmand mellem Gud og mennesker – og kongetjenesten – som leder for folket, afløses af Jesus i NT, mens profettjenesten altså ses i funktion i NT. Profeten skal, som alle andre tjenester, tjene til opbyggelse af menigheden. Det er ikke spirituelle evner, der er givet til individers selvudfoldelse, men for at Gud kan åbenbare sin vilje, udruste, formane og opbygge sin menighed.

Bogen er en rigtig solid bibelsk gennemgang af det profetiskes betydning, funktion og placering i nutiden, og det er al anerkendelse værd. Reese er helt nede på jorden, når det kommer til profetier og beskriver egne fejltrin for at advare om, at det menneskelige element, der ligger i at tolke, det som Gud viser, eller tale til én om, det kræver både ydmyghed og visdom at formidle. Samtidig er læseren ikke i tvivl om, at Reese ønsker at se Helligåndens gaver – herunder profetien – mere og ikke mindre i funktion i nutidens kirke. Profetien kan kort sagt noget, som vi ikke kan undvære i menigheden, for uden profeti "dør et folk", uden det profetiske savner vi retning, opmuntring og formaning – som Gud kan bringe direkte til sit folk, når det er åndeligt tørstigt.

Morten Reeses bog er god sund bibelundervisning om et emne, der ellers meget let kan ende i den ene yderlighed, som er en overdrevet optagethed af særligt åndeligt begavede personligheder, som fremsætter dramatiske profetier helt ude af tråd med Bibelen. Det kunne være om tilgivelse, en lys fremtid og himmelske velsignelser – og det lyder da meget godt, men bygger på en billig nåde, hvis det ikke går hånd i hånd med omvendelse og efterfølgelse. Hvis profetien altid stryger alle med hårene og ikke taler uretten og ondskaben imod, er den meget langt fra den bibelske udgave. Og den anden yderlighed er selvfølgelig, at man gør det profetiske til et gammeltestamentligt fænomen, som der ikke er plads til i nutidens menighed. Som Anders Ova skriver på omslaget til bogen, så leverer den "en afbalanceret undervisning om Guds dialog med profeterne…" Afbalancerethed det er der i den grad brug for i nutidens menighed, og derfor er bogen værd at læse.

Morten Reese: Hvad ser du?
181 sider. Pris 200 kr.
Shema Forlag.

Selvhjælpsbog til den tredje og fjerde alder

Anmeldt af Kirsten Krog

I Bogen "Livet det er livet værd" fører mor og søn, psykolog Anne Knudsen og læge Søren Valgreen Knudsen, en samtale om livet som seniorer og giver baggrund og gode råd til en god alderdom.

Mor og søn, psykolog Anne Knudsen og læge Søren Valgreen Knudsen, har sammen skrevet en bog om livet som seniorer. Foto: Leif Tuxen

Efter en kort introduktion til den såkaldte tredje alder, som i dag ifølge de to forfattere oftest er en tid, hvor man stadig er i stand til meget og kan være aktiv, præsenterer de det såkaldte Joharis vindue, der på en enkelt og fin måde anskueliggør faldgruber i kommunikationen mennesker imellem.

Dette uddybes så i en gennemgang af de i alt otte generationer, som lever samtidig i vores tid – lige fra *generation mellemkrigstid* til *generation next*. Her anskueliggøres det, hvor forskelligt vi har levet og tænker, og hvordan man både kan misforstå og lære af hinanden.

Nu er forfatterne så kommet til at præsentere den fjerde alder, hvor man begynder at få så mange skavanker, at livet ikke længere har ligeså meget at byde på udadtil. Der tages her bl.a. fat på ensomhed, depression og demens, men også på, hvad en fremtidsfuldmagt er, og hvad den kan bruges til.

Slutningen af den fjerde alder er selve dødsprocessen og døden. Også det tager mor og søn fat i, når de skriver om palliativ behandling, ventesorg og nærdødsoplevelser. Når døden er indtruffet, bliver ting som arv og sorgproces aktuelt, hvilket de også berører.

Bogen er fyldt med gode råd og praktiske øvelser, der både kan styrke selvindsigten, relationer og helbredet. Udover Joharis vinduet, præsenterer forfatterne bl.a. VIA-testen (Values in Action), SSSS-remsen (undgå stress, dyrk socialt samvær, pas din søvn og undgå stoffer) og KRAM-rådene (spis sundt, lad være at ryge, overhold alkoholrådene og dyrk mindst 30 minutters motion om dagen).

"Livet det er livet værd" er altså på alle felter en anvendelig og god selvhjælpsbog, men uden en egentlig kristen vinkel. Godt nok har den et helt kapitel om "Tro og åndelighed", men her er der netop mere tale om bred åndelighed, end en egentlig kristen vinkel på livet og døden. Således præsenteres alt fra folkekirkekristendom til new age.

Samtidig tager de fat på den åndelige blufærdighed, som mange danskere har, selvom der – ifølge forfatterne – er meget åndelighed blandt danskerne. Et lille fint eksempel er fra Magnus Heunicke, der har fortalt, hvordan der, efter at han og hans hustru havde sagt godnat til hinanden, opstod en stilhed: "*Det viste sig, at der var stille, fordi vi begge lå og bad aftenbøn. Der gik dog lang tid, før vi talte om, at det var det, vi gjorde*." (s. 116).

Har man brug for en god selvhjælpsbog til en sund alderdom, kan foreliggende bog anbefales. Søger man i stedet en hjælp til troslivet, når man med alderen afkræftes og mister mere og mere kontrol over sit liv, vil man ikke finde meget hjælp i bogen.

Anne Knudsen og Søren Valgreen: "Livet det er livet værd"
212 sider, kr. 299,95.
Kristelig Dagblads Forlag

Kirkelige organisationer

Kristeligt Arbejde Blandt Blinde
• Bibelen og kristen litteratur på CD-lydbog
• Gratis udlån til blinde og svagsynede
T: 9192 7276
post@kabb.dk
www.kabb.dk
KABB
DE SKAL SE GUD

Ungdom Med Opgave
Randersvej 195
8544 Mørke
EVANGELISATION & MISSION
UNDERVISNING & UDDANNELSE
NØDHJÆLP & UDVIKLING
UMO
8697 4055
www.umo.dk
Bank: 7734 - 1026373
ywam@ywam.dk

Har du spørgsmål til livet
Alpha
#PrøvAlpha
Alphadanmark.dk

AGLOW INTERNATIONAL DANMARK
Alle nationer berørt
Alle hjerter forvandlet
www.aglow.dk
Tlf. 60 51 19 77

KLF Kirke & Medier
MERE KRISTENDOM I RADIO OG PÅ TV
Bliv medlem på klf.dk

Forvandlede hjerter
•
Levende fællesskaber
•
Midt i samfundet
dansk oase
www.danskoase.dk - Tlf: 86 54 36 00

Socialt

Dansk-Jødisk Venskab
Dansk-Jødisk Venskab
info@djvenskab.dk / www.djvenskab.dk
DANSK-JØDISK VENSKAB ser det bl.a. som sin opgave og sit formål at være i en diakonal tjeneste over for det jødiske folk.
DANSK-JØDISK VENSKAB støtter socialt arbejde i Israel og udsender volontører.
GIRO 9327398 - Kontonr. 1551-9327398 - Mobilepay 248066

XCC 4
Eventyr for krop, sjæl og ånd
XTREME CHARACTER CHALLENGE for mænd
www.4mdk.dk

KriSoS
Kristne i Social- og Sundheds-sektoren
Vi beder for og med hinanden…..!
- Siger ord som åndelig omsorg og kristen livsholdning dig noget?
- Mangler du fællesskab, støtte og opmuntring i din hverdag.
Vi indbyder dig til at besøge:
www.krisos.dk og til at blive medlem.

Her er der plads til din annonce
Pris pr. år for 1 spalte 1.750,- + moms.
Pris pr. år for 2 spalter 2.650,- + moms.
inkl. gratis abonnement på Udfordringen
- 47 aviser leveret til døren (værdi 745 kr.)

Kirkelig Vejviser fra 1.750+ moms
(inkl. avisabonnement)
Annoncen bringes 1 gang om måneden i Udfordringen.

Nødhjælp & Mission

Spedalskhedsmissionen
Tak for din støtte til arbejdet!
Bank 4610 – 3197904941
MobilPay 2151 6111
www.spedalsk.dk
Skriv venligst: "Til arbejdet" + navn, adresse og cpr.
Spedalskhedsmissionen/ The Leprosymission Denmark
Postboks 13 - 6200 Aabenraa - 3529 4254 - info@spedalsk.dk - www.spedalsk.dk

Støt projekter
Dansk Balkan Mission
• Hjælp til roma-landsbyer og offentlige hospitaler i Rumænien
• Multihuse m. kirkesal og lægeklinik
• Møder, lejre for romabørn
• Vand- og elprojekter
• Kristen litteratur på flere sprog
Læs mere på www.balkanmission.dk
Nordea Bank reg. 2451 konto 7300.200.260
37930
MobilePay

EBENEZER OPERATION EXODUS
- Har i mere end 30 år hjulpet over 170.000 jøder hjem til Israel helt praktisk og fortsætter
- Repræsenteret i over 50 lande
- Nødhjælp til jøder i og uden for Israel
- Udsender gratis blad ca. hvert kvartal
- Småhæfter - Undervisning - Bøn
Kontakt: Ebenezer.Exodus.dk@gmail.com
www.operation-exodus.org - MobilePay 43950 Mrk. EXODUS
En kristen organisation der hjælper jøder hjem til Israel

BOOK ET FOREDRAG OM FORFULGTE KRISTNE
opendoors.dk
Open Doors
TJENER VERDENS FORFULGTE KRISTNE

Den direkte vej
- hjælp gadebørn i Tanzania!
fremtidoghaab.dk

ordet & israel
Med hånd og hjerte
Tlf.: 86987912 Konto: 6113 9042977829
www.ordetogisrael.dk

Medie-Mission
med radio og film
i det franske Afrika
GAVER med skatte-fradrag kan indbetales til Missionsfonden - husk at skrive: '5984 Morgenstjernens Afrika-hjælp'
Konto nr. 9570 000 6139450.
Kontakt: HenriNissen@live.dk

Er din forening med i Kirkelig Vejviser?
Udfordringen binder alle de gode kristne initiativer sammen. Her kan du fx se, hvem du kan støtte, og hvor du kan få hjælp. – Lad os bakke hinanden op!

Erhverv mv.

AKO
ACTIVE CARING ACTIVE MISSION
Vi er en nødhjælpsorganisation, der hjælper hvor nøden er størst!
Vores primære arbejde er i Rumænien, Moldova, Nepal, Sri Lanka og Namibia, hvor vi hjælper med nødhjælp, udvikling, bibelskole, menighedsplantning og meget mere!
STØT OS PÅ MOBILEPAY
330335
Kontakt os
Tlf.nr.: 23 95 23 86
Mail: mdk@ako.dk
Følg med eller læs mere om os her
www.ako.dk

Dansk Europamission
HJÆLP TIL FORFULGTE · EVANGELIET TIL ALLE

Køb lækre Dødehavsprodukter i Danmark
Se produkterne på www.hbdeadsea.dk
HB DEAD SEA MINERALS
Eller mail til: camilla@hbdeadsea.dk

SERVICEBUTIKKEN
Begynder noget at knirke - kan Ib få det til at virke
SYMASKINER
Salg og service - Elteknik
Ib Werner
Lemvigvej 20
7500 Holstebro
Tlf. 20434450 - serv@iwe.dk

Her er plads til din annonce
12 x Kirkelig vejviser
1. gang hver md. i et helt år.
Størrelsen:
B: 1 spalte x H: 45 mm
Pris: kr. 1.750,- for et helt år
(alle priser er ekskl. moms)

Køb kristne bøger let og enkelt på hosianna.dk
tlf.: 7456 2202
Også lydbøger

Uddannelse & Foredrag

NORDSJÆLLANDS EFTERSKOLE
facebook.com/nordsjaellandsefterskole
ne.dk

LivogJob
Stubbekøbing
• STU uddannelse med bomulighed
• Praktisk og teoretisk undervisning
• Tilgængelighed for alle
• Kristent værdigrundlag og etik
www.livogjob.dk

Møder med Henri Nissen

Aftal et møde med Udfordringens tidl. redaktør.
Se emner og møder på HenriNissen.dk.
Mobil 51 31 65 99. Mail: HenriNissen@live.dk

*15.6.2025 10.30: **Randers** Oase-kirke, Underværket; Stemannsgade 9C; 8900 Randers.*
7.7. 2025 kl. 10: PlusOase, Rudehøj, Odder: Fremtidens bibelhistorie og herlighedens håb.
Uge 32 2025 taler på ugekurset 'Glæden ved livet' på Højskolen, Lykkegårdsvej 100, Kolding: Hvad sker der lige nu?

Brug for en annonce?
Ring 2681 7718 eller mail
annoncer@udfordringen.dk

Erhverv mv.

TØMRERFIRMAET
Eriksen & Sønner
Tlf.: 22123897 KOLDING
- Our Boss is a jewish carpenter :-)

AVPRO LIVE PRODUCTION
Lyd- og Lysudlejning
Video- og storskærmsproduktion
Bygning og salg af flightcase
4078 6670
Ring og få et tilbud

www.amarlyd.dk
v. Henrik Rasmussen
Professionel LYD, LYS og VIDEO til amatørpriser.
Udlejning - salg og service
Døgnvagt: 40 58 32 53
Privat: 32 58 32 53
amar_lyd@yahoo.dk

Musik Til Festen
Tlf. 2125 5927
Anders Grinderslev

JUSTA
advokat | firma
Advokat i Vejle med speciale i:
Dødsbobehandling – Vi hjælper jer igennem den svære tid, når boet efter jeres nærmeste skal håndteres. Vi er klar til en uforpligtende snak.
75 71 10 00 | info@justa.dk | www.justa.dk

Cator
Advokatfirma
Rådgivning ved køb af hus/lejlighed kr. 5.400 inkl. moms.
Se flere priser på www.cator.dk
Telefon 70 23 86 00
Email info@cator.dk

Lederuddannelse med kristent værdigrundlag
Se mere på teologi.dk
eller mentaltouch.dk
Udbydes af Menighedsfakultetet og MentalTouch

PRESS ON
IT & MARKETING
info@presson.dk
22 60 89 56 / 40 35 16 54
www.presson.dk

Kresten Reuss Kragh-Schmidt
MentalTouch
Rekruttering til NGO'ere, skoler mv.
Ledelsesudvikling
Coaching
Psykoterapi
www.mentaltouch.dk

Her er plads til din annonce
12 x Kirkelig vejviser
1. gang hver md. i et helt år.
Størrelsen:
B: 1 spalte x H: 45 mm
Pris: kr. 1.750,- for et helt år
(*alle priser er ekskl. moms*)

Bosteder & bofællesskaber

Plejecentret Solbakken
Et kristent hjem, med respekt for troen
- og med fokus på god og omsorgsfuld pleje
www.solbakken.randers.dk
Tlf.: 89111300 Mail: solbakken@randers.dk
RESPEKT • ET HJEM • LIVSÅND • GLÆDE • TRO • FÆLLESSKAB • HYGGE • TRYGHED
SAMMENHOLD • VARME • HJERTERUM • FAMILIE • RESPEKT • LIVSÅND • TRO

Randers Friplejehjem
Baseret på kristne værdier hvor der er plads til alle – også dig.
God og omsorgsfuld pleje med respekt for den du er.
Tlf.: 7640 5870
Mail: randersfriplejehjem@sikker.diakon.dk
www.randers-friplejehjem.dk

Heragården | Koustrup Alle 15B | Lind | 7400 Herning
+45 96 27 31 00 | post@heragaarden.dk | Heragaarden.dk

Council Center
Et bofællesskab der bygger på kristne grundværdier
Har du brug for andre omkring dig og evt. lidt hjælp i hverdagen, er vores boform måske noget for dig
www.ccenter.dk
Tlf. 27440074
Mail: post@ccenter.dk
Skråningen 8, Nøvling
7480 Vildbjerg
Naturskønt tæt på Herning

Bed&Breakfast i Christiansfeld
Bo på Det Gamle Posthus i verdensarvsbyen Christiansfeld. 1 værelse med 2 sengepladser på 1. sal med adgang til køkken og bad. Kun 400 kr. pr. døgn. Morgenmad kan evt. købes i Udfordringens café.
Bestil hos Margit:
mobil 40 31 02 50

Kirkelig Vejviser
1 gang om måneden i Udfordringen

Rådgivning

Arbejd med din seksualitet
- Rådgivning for Singler og Par v/ sexolog Gitte Falk

Som kristen sexolog tilbyder jeg støttende samtaler og vejledning, der hjælper singler og par med at udforske og forbedre deres seksuelle selvforståelse.
Med respekt for troens værdier skaber vi sammen en tryg ramme for at tackle dine unikke udfordringer og mål.
Tag det første skridt mod en sundere og mere opfyldende seksualitet. Ring for en fortrolig samtale i dag.
Tlf.: 28515301 - gitte.falk.jakobsen@gmail.com - gittefalk.com

Rådgivning

Samtaler om livet
v/Gitte Lykke

Psyko-, par- & familieterapeut
Medlem af Psykoterapeutforeningen
Mobil 2010 1760
gitte@gittelykke.dk
www.gittelykke.dk
Praksis i Odder

Terapi for par og familier
Annette Hassingboe
psykoterapeut MPF

Praksis i Nordsjælland
tlf: 5339 8640
www.annettehassingboe.dk

medvandring
Margrethe Højlund
Certificeret psykoterapeut, mpf
www.terapi-medvandring.dk
Mail: medvandring@gmail.com
Tlf.: 50994580
Individuel terapi eller parterapi i Brabrand

KRIS
Kristen terapi og **R**ådgivning for
Incestoverlevere & **S**eksuelt misbrugte
Tlf. 2970 2305; mail: kris@kris-dk.dk
Hjemmeside: www.kris-dk.dk

PSYKOTERAPEUT
Lonnie W. Andersen
BORNHOLM ONLINE
Terapi for dig, dit parforhold, dine børn & din familie

6179 7261
www.LonnieWA.dk

Psykoterapi i Kbh.

Individuel, par - og familieterapi
På dansk eller engelsk
V. Maiken Mortensen
Kristen psykoterapeut, MPF
Tlf. 2232 1778
kontakt@maikenmortensen.dk
www.maikenmortensen.dk

danmark ægteskabsdialog
Næste Dialogweekend:
13.-15. marts 2026
- Følg med på vores hjemmeside
www.aegteskabsdialog.dk
mail: info@aegteskabsdialog.dk

Psykolog i Midtjylland

Rene Pedersen
Tlf. 4260 2284
Engebækvej 93,
Gl. Blåhøj,
7330 Brande.
bricksite.com/psykologrp

KRISTEN PSYKOTERAPEUT
Berit Carius Hummelshøj

Samtaleterapi for individuelle og par.
Frederiksberg / Roskilde
online / dansk / engelsk
www.samrefleksion.dk
Tlf. 6062 7004
info@samrefleksion.dk

Søger du en kristen psykolog?
Find én på Psykologlisten
kristne-psykologer.dk

Mikkel Wold i kamp mod aktiv dødshjælp

Sognepræst i Marmorkirken blev i maj 2023 medlem af Det Etiske Råd og var dermed med til drøftelserne først af flytningen af abortgrænsen til 18. uge - og senere af aktiv dødshjælp, hvilket han nu rejser landet rundt og holder foredrag om.

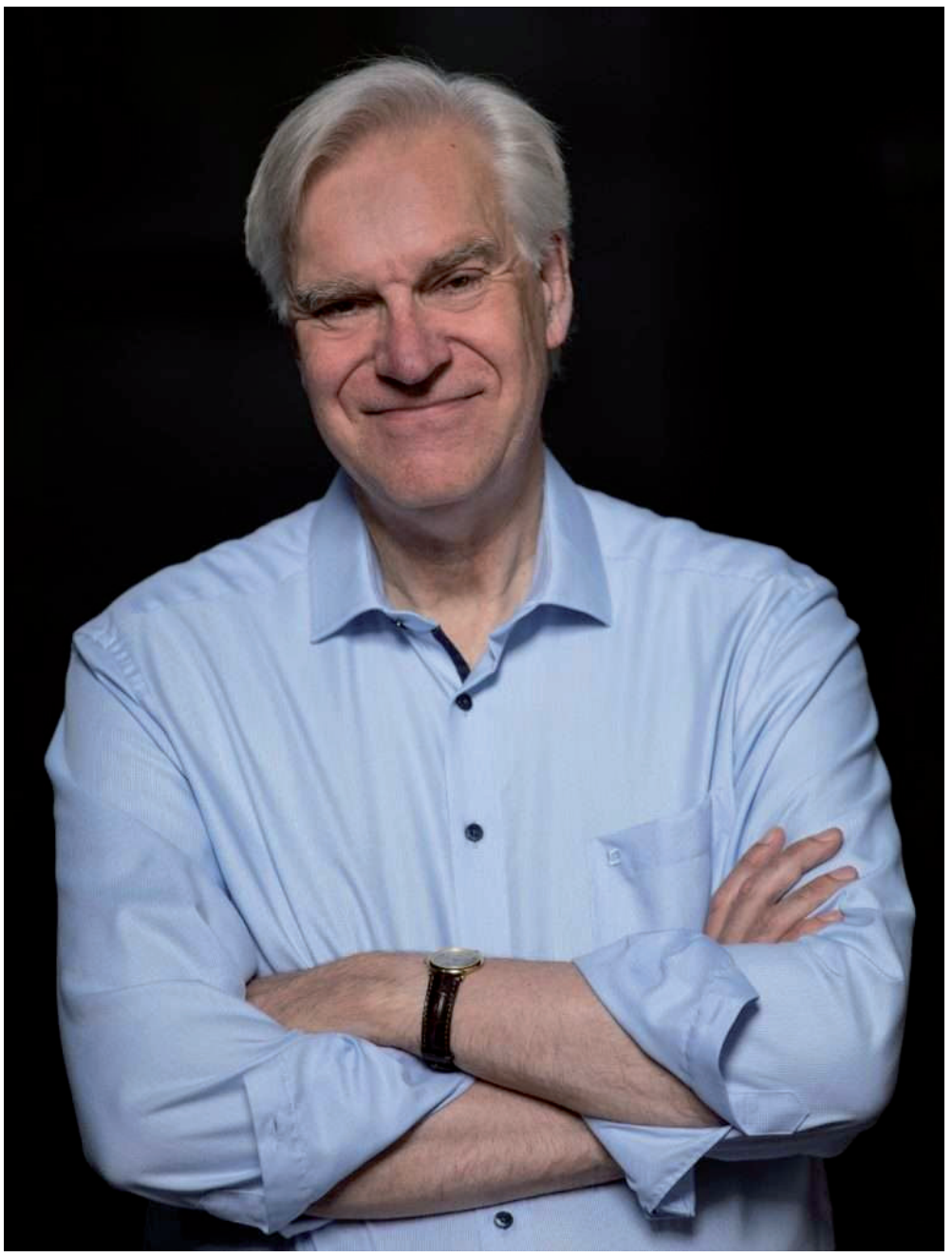

Mikkel Wold har siden maj 2023 været medlem af Det Etiske Råd. Foto: Kamilla Krøier

Af Kirsten Krog

Hvert år beslutter Det Etiske Råd, hvilke emner de skal behandle, fortæller Mikkel Wold. Nogle gange er det på anmodning fra forskellige ministerier, andre gange er det områder, som rådet selv ønsker at undersøge og debattere:

"Lige for øjeblikket ligger der et spørgsmål fra Kirkeministeriet vedrørende indkapsling af aske fra afdøde i smykker, som vi skal diskutere. Også arbejdet med en anbefaling om at flytte abortgrænsen, som vi for nyligt har drøftet og kommet med anbefalinger om, var på foranledning af Folketinget.

Det betyder så også, at der kan ske forsinkelser i tidsplanen, når der pludselig kommer en anmodning, som nu senest med aktiv dødshjælp, der pludselig blev en hastesag, efter at Mette Frederiksen tog det op på Folkemødet på Bornholm tilbage i 2023. Det har imidlertid vist sig, at det først skal drøftes efter næste folketingsvalg."

En større betænkelighed

Når forslaget skal behandles i det kommende folketing, regner Mikkel Wold med, at partiernes medlemmer bliver stillet frit.

I befolkningen er der et stort flertal, der ønsker indførelse af aktiv dødshjælp, men efterhånden som nuancerne kommer frem, bliver flere og flere betænkelige ved tanken:

"Mit indtryk er, at der også i de politiske kredse er ved at være flere forbehold. Statsministeren selv har fx givet udtryk for, at hun ikke synes, det er helt så enkelt, som hun tidligere har ment. Der er nogle ting, som gør, at hun er blevet lidt mere i tvivl om nogle af punkterne."

Aktiv dødshjælp eller assisteret selvmord

Alle i Det Etiske Råd er imod aktiv dødshjælp efter den model, man fx har i Holland, Belgien og Canada, mens ét enkelt medlem har forbehold overfor et klart nej. Man nævner ofte den model, man har indført i staten Oregon, som inspiration til en dansk løsning:

"Her har man assisteret selvmord, hvor den, der ønsker at dø, får en pille med hjem under forudsætning af, at der ikke er mere end seks måneder tilbage at leve i.

Der er imidlertid nogle spørgsmål i det, som undrer mig. For hvordan i alverden skal pillerne opbevares? Det er jo piller, man kan dø af. Du kan bruge dem mod nogen, du ikke kan lide. Hvordan sikre man sig, at sådan noget ikke sker?

På Staten Oregons hjemmeside kan man bl.a. se en statistik over årsagen til, at folk vælger assisteret selvmord. Dér fremgår det, at spørgsmålet om, hvorvidt man er en byrde, er konstant stigende som begrundelse for ønsket om at dø. Også spørgsmålet om økonomi er udslagsgivende."

Når det kommer til økonomien, drager Mikkel Wold en parallel til Tyskland i 30-erne:

"I Berlin er der et museum, der hedder "Typographie des Terrors". Her befinder der sig en plakat fra omkring 1936, hvor man ser en mentalt handicappet. På plakaten står der, hvor meget en sådan person koster samfundet, hvor mange skolemadpakker, der kunne blive købt for det, og hvor mange børn, der dermed ville kunne blive hjulpet."

Glidebaneeffekten

"Parallelt har jeg en skrækhistorie fra Belgien, hvor sygeforsikringsdirektøren for et firma sagde, at man bliver nødt til at tage diskussionen om det økonomiske aspekt med alle de gamle, der er i samfundet, og hvor dyrt det er at passe og pleje dem. Han stillede så spørgsmålet, hvorvidt det ikke ville være rimeligt, at man, når man når en høj alder, 'giver livet tilbage' - dvs. bestiller tid til aflivning, når man fx er blevet 85 år. Man skulle jo tro, at en sådan udtalelse ville gøre, at han blev fyret. Men det skete ikke.

"Parallelt har jeg en skrækhistorie fra Belgien, hvor sygeforsikringsdirektøren for et firma sagde, at man bliver nødt til at tage diskussionen om det økonomiske aspekt med alle de gamle, der er i samfundet, og hvor dyrt det er at passe og pleje dem."

Det er et eksempel på det, mange kalder glidebaneeffekten. Det betyder, at når man indfører en form for aktiv dødshjælp – enten i form af assisteret selvmord eller decideret aktiv dødshjælp – vil det blot være et spørgsmål om tid, før der bliver givet tilladelse til noget, man ikke havde forudset, da man indførte lovgivningen.

Ifølge den hollandske bioetiker og teolog Theo Boer er der ikke et eneste eksempel på, at man ikke er gledet over i en mere liberal ordning i de lande, hvor man har indført det – og det vil ofte være domstolene, der tvinger til det. Man kan jo indbringe et afslag for domstolen, og så kan det være, at domstolen skønner, at det er en krænkelse af den enkeltes autonomi, hvorfor man ikke kan tillade sig at sige nej til den pågældende, når man siger ja til andre.

I Holland kan man fx se, at det er gået fra at være en nødløsning til at blive en rettighed."

En glidebane i fart

Mikkel Wold kommer med flere eksempler på denne glidebaneeffekt:

"Det seneste eksempel er fra 2024, hvor den tidligere hollandske premierminister og hans kone blev aflivet samtidig. De syntes, de var nået et punkt i livet, hvor de ikke ville mere.

Det giver også problemer, når der er tale om psykisk syge: En ung kvinde med en alvorlig psykisk lidelse blev fornyeligt aflivet i Holland, fordi hun syntes, at livet var for svært. Jeg forstår godt hendes ønske, men mener ikke selvmordet er et svar på psykisk syges lidelser. Hvilken følgevirkninger vil det ikke få for synet på lidelsen?

Det, der ofte er argumentet, er, at man ikke må fratage folk retten til at bestemme over deres eget liv. Hvis man synes, at livet nu gør så ondt, at det ikke giver mening at være her, skal man have lov til at komme herfra."

Hvornår er et liv meningsløst?

"Det helt store spørgsmål her er også, hvordan det vil flytte vores menneskesyn. I Det Etiske Råd har man direkte skrevet, at vi insisterer på retten til at være til besvær. Det er vist nok en sætning, der går tilbage til teologen Ole Jensen.

Det bliver jo noget sværere, hvis man har et menneskesyn, som indikerer, at hvis man er til besvær, vil det være et argument for at overveje at komme herfra. Navnlig vil det indikere, at man opfatter liv som meningsløst, hvis man ikke kan klare sig selv. I hvert fald hvis det er en permanent tilstand. Og der er også folk, der sidder i kørestol og er lammede, som synes, de har et godt liv. Men de er jo i den grad behandlingskrævende."

Her henviser Mikkel Wold til Stephen Hawkins som eksempel:

"Han havde brug for to-tre sygeplejersker, men var et verdensnavn indenfor naturvidenskaben. I 1985 fik han en så alvorlig lungebetændelse, at lægerne tilbød at slukke for hans respirator, hvilket hans daværende kone modsatte sig. Efter at han var kommet sig ovenpå lungebetændelsen, skrev han en af de mest epokegørende bøger indenfor moderne naturvidenskab."

Indførelsen af aktiv dødshjælp vil altså ifølge Mikkel Wold ændre ved den enkelte handicappedes eller syges selvbillede.

En anden vinkel er, hvordan samfundet vil se på den handicappede:

"Indførelse af aktiv dødshjælp kan ændre på det. Det kan godt være, at det spøgelse, som man i sin tid fik manet i jorden – at du er for dyr for samfundet – bliver livet op igen og folder sig ud i sin brutalitet, sådan som eksemplet med den belgiske sygeforsikringsdirektør viser."

Palliativ behandling

Når Mikkel Wold er ude at holde foredrag om aktiv dødshjælp, oplever han igen og igen, at folk ikke er klar over, hvad man faktisk allerede gennem palliativ behandling kan gøre for at lindre smerten i den sidste tid:

"Nogle af os har oplevet døende, som ikke kom herfra på en fredfyldt måde. Det kunne være gjort bedre, hvis den palliative pleje havde fået lov at virke.

Men det palliative er ikke blevet udbygget, som det skulle. Det har både rigs- og statsrevisorerne kritiseret. Og hvis man læser deres rapporter, vil man se, at det er forholdsvis stærke formuleringer, de bruger i deres kritik af regionernes manglende palliative indsats.

Når man står med mennesker med ulidelige smerter, vil det derfor i mange tilfælde være det palliative, der har svigtet, mere end, at det ville være aktiv dødshjælp, der kunne løse problemet.

Man tror, at aktiv dødshjælp løser problemer, og man er blind for, at aktiv dødshjælp kommer til at skabe nogle problemer,

"Det helt store spørgsmål her er også, hvordan det vil flytte vores menneskesyn. I Det Etiske Råd har man direkte skrevet, at vi insisterer på retten til at være til besvær."

som man ikke har forudset: Glidebanen, menneskesynet, synet på, at når jeg er hjælpeløs, er livet nok blevet meningsløst. Det er jo en dødsensfarlig antagelse, at livets meningsfylde er afhængig af, om jeg er selvhjulpen."

Lindring ikke dødshjælp

Den palliative behandling, som allerede er en mulighed, er imidlertid også i nogle tilfælde med til at afkorte livet, hvorfor nogen vil argumentere for, at vi allerede har en legal form for dødshjælp i vort samfund. Mikkel Wold modsiger imidlertid det argument, for hensigten med den palliative behandlinger er ikke at slå ihjel, men at lindre smerten:

"Det har ikke noget at gøre med, at man ikke agter livets storhed. Det har tværtimod noget at gøre med næstekærlighed. Og så vil nogen nok sige, at det lige præcis er det, vi gør, når vi indfører assisteret selvmord. Dem, for hvem livet er blevet ren lidelse, og som ikke kan komme herfra, selvom de gerne ville, hjælper vi, fordi vi synes, det er for brutalt, at de skal begå selvmord.

Det kan jeg godt forstå, for jeg har jo endnu til gode at møde nogen, der går ind for aktiv dødshjælp, som ikke gør det af hensyn til den lidende."

Andre knapper

"Efter min mening overser de imidlertid nogle af de andre knapper, som de dermed kommer til at trykke på. Det med at lade folk aflive, fordi de selv ønsker det, betyder jo ikke, at vi er home safe. For hvorfor har vi så folk, der bliver indlagt, fordi de er til fare for sig selv? Det har vi, fordi vi synes, at de kan komme i en situation, hvor de foretager handlinger, de vil fortryde. Og langt de fleste, der overlever et selvmordsforsøg, fortryder deres selvmord.

Spørgsmålet er, om man – når man indfører dødshjælp – har den omhyggelighed med sig, som gør, at man ikke bare tager nogen ind, der er i en midlertidig krise og ikke kan se andre udveje end at komme herfra. Har man nogen sikkerhed for, at man er grundig nok i sin undersøgelse?"

En ironisk selvmodsigelse

Mikkel Wold sætter her fingeren på lidt af en selvmodsigelse i debatten:

"Det er jo mærkeligt. Der er algoritmer, der søger for, at hver gang ordet selvmord forekommer i en avisartikel, er der en reklame for Livslinjen.

Det er helt grotesk. Vi vil gerne have aktiv dødshjælp, men hvis du overvejer at tage dit eget liv, så ring til Livslinjen, så du kan blive overtalt til at lade være."

Fra dødsønske til livslyst

En del, der har ønsket at dø, ændrer også holdning til det, når de kommer på hospice og får den rette pleje og omsorg:

"Og så melder det tredje spørgsmål sig: Når folk ønsker at komme herfra, fordi de ikke vil mere, hvor meget af det ville kunne forandres, hvis man havde nogle samtaler med dem om livets storhed, godhed og vidunderlighed.

Og hvad med psykisk syge, hvis de kan blive raske eller lære at leve med det? – Hvad med demente? – skal de aflives?

Dertil kommer, hvad bare det faktum, at du har muligheden, kommer til at betyde. Det er ét af de vigtigste spørgsmål, synes jeg: Hvad gør det ved vores samfund og vores syn på hinanden og os selv, hvis muligheden for at komme herfra, ved at tage en pille, er til stede? Og hvordan skal man gardere sig mod, at de, der ønsker aktiv dødshjælp, ikke senere ville være kommet frem til, at de faktisk havde livskvalitet trods deres lidelser?

Livskvalitet er også et mærkeligt ord, for hvordan definerer man det? Hvad med livsvilje? Det er måske et bedre ord her."

En kristen vinkel på aktiv dødshjælp

Og så er der det kristne syn på aktiv dødshjælp. Hvad vil præsten sige til det, spørger jeg Mikkel Wold:

"Her vil jeg sige – og det er ikke kun noget, der er forbeholdt kristendommen – at livet har meningsfylde indtil sidste åndedræt.

Det andet er, at livet er helligt. Det indebærer, at livet er givet, og at det er unikt. Dvs. at i det øjeblik, jeg gør mig til herre over tilværelsen på en sådan måde, at jeg tager det unikke og hellige ud af livet, er det problematisk."

En dansk model

Som det ser ud på nuværende tidspunkt, lader det til, at man i Danmark stiler mod den såkaldte Oregon-model, som betegnes som assisteret selvmord og ikke aktiv dødshjælp eller eutanasi. Men, som Mikkel Wold siger, er statistikken også her skræmmende:

"I Oregon indførte man en ordning i 1998, hvor man – hvis man har max 6 måneder at leve i, er ved sine fulde fem og lider af en uhelbredelig sygdom, kan få hjælp til at dø.

I 1998 var der 13% af dem, der ønskede assisteret selvmord, der frygtede at blive en byrde. Derefter er tallet steget hvert eneste år indtil 2022, som er den nyeste statistik, jeg har set. Kun ét år går det lidt ned, men året efter stiger det så kraftigt, at det indhenter det lille fald. Nu er tallet oppe på 57 eller 58%."

Mikkel Wold stiller også spørgsmålstegn ved, om man overhovedet kan regne ud, hvornår en person kun har et halvt år at leve i. Erfaringen siger jo, at sådanne forudsigelser ikke altid holder stik.

Fortsat arbejde

Trods Det Etiske Råds klare advarsler, fortsætter arbejdet frem mod indførelsen af dødshjælp i Danmark. Således besluttede regeringen at nedsætte et udvalg – 'Udvalg for en mere værdig død' – hvis rapport blev afleveret 31. januar i år.

Så debatten fortsætter, ligesom Mikkel Wolds foredrag om emnet gør. Interviewet er imidlertid slut – og jeg går fra Marmorkirken klogere på, hvad et sådant indgreb i livet kan få af betydning for vort samfund.

Lande med aktiv dødshjælp:

Schweiz (1942/1980-erne), Nederlandene (2002), Belgien (2002), Luxembourg (2009), Colombia (2014), Canada (2016), Østrig (2021), New Zealand (2021), Spanien (2021) og Australien (2022).

USA: Californien, Colorado, District of Columbia, Hawaii, Montana, Maine, New Jersey, New Mexico, Oregon, Vermont og Washington.

Kilde: Slides fra Mikkel Wolds foredrag "Aktiv dødshjælp"

Drøftet i Det Etiske Råd:

1996 – Dødshjælp: 16 imod, 1 for
2003 – Eutanasi: 17 imod, 0 for
2012 – Aktiv dødshjælp: 15 imod, 2 for
2023 – Dødshjælp: 16 imod, 1 for

Kilde: Slides fra Mikkel Wolds foredrag "Aktiv dødshjælp"

Bibelord i træ – Se det store udvalg på Hosianna.dk

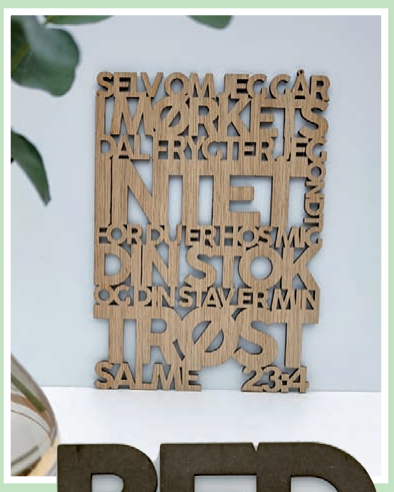

Smukke bibelord til hjemmet

Mange forskellige bibelord fra både Ny og Gammel Testamente.
Materiale/pris: egetræsfinér 299 kr. eller sort MDF 199 kr.
Mål: 17,5 x 28 cm / 18,7 x 19,7 cm.

Billedet kan stilles på en hylde, hænges op med små søm eller man kan bruge nano-tape. Bibelordet kommer pakket på kraftig karton og i cellofan.

Bibelteksten er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

FIND DEM I UDFORDRINGENS WEBSHOP - HOSIANNA.DK / 7456 2202

Møder & Arrangementer

Kom og hør

Benny Mikkelsen taler

OBS. Gudstjenesten starter kl.10.00

- Søndag 08. Juni 2025 Kl. 10:00
- SOZO Gospel Kor synger

www.Nyt-Haab.dk
Tlf. 71 95 79 17
Damhus Boulevard 28
2610 Rødovre

PINSEKIRKEN
NYT HÅB

Lovsang og bedemøde hver onsdag kl 18.30
Alle er velkommen !

På Facebookgruppen GUDSOPLEVELSER kan du se og høre fortællinger fra mennesker, der har oplevet Gud i hverdagen.

Gudsoplevelser er produceret af Per Bracher. Kontakt ham for et foredrag: per@bracher.dk eller tlf. 2125 2189

Erhverv & Bogsalg

AXELTEK
Industri Elektronik

Reperation af frekvensomformere og Cnc-drev

Nørresundby 25 21 31 67

Kend Guds Gaver til dig
- og find din opgave

100,-

Af Mirjam E. Rasmussen.
En grundig behandling af kirkens tilgang til mangfoldigheden af Guds gaver og menighedens tjenester.

"En savnet og nødvendig bog, der bør findes hos enhver, der længes efter større klarhed over ens egne åndelig forudsætninger."
Anders Ova

Bestil på Hosianna.dk - 7456 2202

Bestil bogen
OMSORG
af Josef Kristensen
Læs mere og bestil på:
www.omsorgsterapi.dk

Kristent Bogcenter
kristentbogcenter.dk
Mange bøger på lager
- tlf. 66 11 33 13

Støt vores annoncører
- de støtter os.
– og vær samtidig med til at støtte den kristne avis.

Udlejning

Villalejlighed udlejes i København

Dejlig lys to-værelses villalejlighed på 30 m2, Harekrogen 6 i Skovlunde (København) med eget toilet og bad samt egen indgang. Ligger op ad skønt naturområde (Sømosen) og tæt på offentlig transport. Evt. brug af have kan vi snakke om. Stort opbevaringsrum til disposition. Pris 7500,- inkl. forbrug. Kontakt os på mobil 20448446 eller mail: ken.dolva@mac.com

Sommerhus udlejes

Dejligt hus ved Gerå, nær Aså (Vendsyssel).

Otte sovepladser:
To dobbeltsenge
+ køjerum med fire køjer.

- God stue
- Børnevenlig
- Til vand-siden.
- Godt feriested.
- Pris fra 2.100-3.000 kr./u.

www.østerhavshytten.dk
Tlf. 2343 7231. Holdensen.

Besøg vores web-shop på Hosianna.dk

Find gaven til:
- brudeparret
- bryllupsdagen
- fødselsdagen
- jubilæet

… og meget mere!

webshop
Udfordringens
Hosianna.dk / Bøger / Film / Musik

Følg Udfordringen på Facebook
og Instagram, hvis du vil holde dig opdateret på historier og indhold fra avisen.

Udfordringen er en uafhængig fælleskirkelige avis, som udkommer 47 gange om året.
Læs mere om avisen på Udfordringen.dk

TJEK også Udfordringens JOBMARKED på www.udfordringen.dk/job

Her eksponeres alle jobannoncer fra avisen også.

Udfordringens Jobmarked for og til kristne organisationer, kirker og virksomheder.

Stillinger

Annoncer: - tlf. 2681 7718
Mail: annoncer@udfordringen.dk

Se oversigt over priser og deadlines her: Udfordringen.dk/Annoncer

Varm og humoristisk film om musikkens sammenbindende skønhed

Anmeldt af Henrik Højlund

En verdensberømt fransk dirigent og komponist Thibaut Desormeaux bliver ramt af kræft, mens han har gang i et symfoniorkester hjemme i Frankrig. Han får brug for en knoglemarvsdonor, men det viser sig at være meget vanskeligt at finde det, han har brug for. Hans søster tilbyder knoglemarvshjælp, men de opdager til stor frustration, at hun ikke er hans biologiske søster, og derfor er der heller ingen hjælp at hente der. Til stor overraskelse går det derefter op for ham, at han har en ukendt bror et sted i landet. Han ender med at finde ham, Jimmy Lecocq. Jimmy anede heller ikke, at han havde en bror, og tror i første omgang ikke på det. Thibaut kan fortælle, at hans ikke-biologiske mor har indrømmet, at hun endte med kun at adoptere Thibaut, mens Jimmy endnu var meget lille.

Langsomt begynder de at nærme sig hinanden, og sød musik opstår. Helt bogstaveligt. Det viser sig nemlig, at Jimmy også spiller musik. Men dog på et ganske anderledes niveau end Thibaut. Det drejer sig om et lille lokalt orkester, forbundet med en arbejdsplads.

Thibaut bliver imidlertid klar over, at Jimmy har absolut gehør, og langsomt frister han ham til at tage musikken mere til sig. Blandt andet får han ham med en del modsigelse lokket til at tage rollen som dirigent i lokalorkesteret, som lige har måttet sige farvel til sin dirigent.

Thibaut og Jimmy repræsenterer to meget forskellige samfundsniveauer. Thibaut befinder sig på toppen af samfundet med berømthedens mange facetter. Jimmy befinder sig i samfundets meget lavere afdeling med et liv, der ikke giver store muligheder for fremgang og succes.

Modsætninger mødes

Det nyopdagede broderskab er ikke bare let og lyst. Modsætningerne melder sig også. Men da det til sidst viser sig, at heller ikke Jimmys knoglemarvstilskud redder Thibaut, melder sorgens kærlighed sig for fuld musik. Også helt bogstaveligt. Thibaut gennemfører sin smukt komponerede koncert for fuldt publikum. Og da Thibaut ved enden af koncerten er tæt på fysisk sammenbrud, lyder der pludselig musik oppe fra noget af publikum, som viser sig at være Jimmy og alle de andre fra lokalorkesteret. Og efter få takter begiver det professionelle symfoniorkester sig spontant med i stykket. Og dér lander filmen – med musikkens sammenbindende skønhed og kærlighed. Og jeg tilstår, at tårerne begyndte at løbe ned ad mine kinder.

Hvorfor mon det?

Fordi musikken på en mærkelig måde kan bringe os ind i en fællesmenneskelig livsglæde på tværs af selv de mest modsætningsfulde liv.

Og det gælder ud over musik al stor kunst. Det kan sende et signal om, at virkeligheden er mere end det, vi kan få øje på, måle eller veje.

Og dertil kommer det med tårerne, som kan melde sig i den dybere livs-fællesglæde. F.eks. musikglæden. Hvorfor dog tårer ved glæden?

Det handler om det, som en svensk professor i religionspsykologi, Owe Wikström, har skrevet om i en bog: ”Skønheden aktiverer derfor en anden side af livet, den vi tidligere har kaldt længslen eller en følelse af hjemløshed – menneskets fundamentale uro.”

Glæde forbundet med længslen efter mere

Selv det mest glædesfyldte liv gør os aldrig rigtig færdige med at længes. Vi er ikke hjemme endnu. Længslen rører ved en dybere virkelighed, en mere ultimativ virkelighed, som ikke findes i denne verden.

Det samme løber man ind i i mange af C. S. Lewis' bøger. Bl.a. hans selvbiografi ”Overrasket af fryd”, hvor selve fryden – eller glæden – ifølge Lewis også altid rummer længslen.

”Fryd kan aldrig blive noget, man besidder; den er altid en længsel efter noget, der var for længe siden; noget, der er længere borte, eller noget, som skal komme”.

Jeg anbefaler filmen, som leveres med fin menneskelig indsigt og meget humor – og allerstærkest: en dyb, fælles livsglæde og livslængsel midt i al forskellighed.

Titel: For fuld musik
Instruktør: Emmanuel Courcol, Frankrig 2025
Sprog: Fransk / Aldersgrænse: 7 år / Spilletid: 103 minutter
Premiere: 22 . maj 2025

Sarons Slettes bibelcamping 2025 - 28. juni - 4. juli

Tema: Fornyet forståelse af Guds nåde og kærlighed
Trænger du til ny inspiration og åndelig fordybelse i skønne og rolige naturomgivelser, så sæt kryds i kalenderen i uge 27!

Mød nogle af Danmarks og Nordens kendte stemmer i kirkelivet:
Steen Skovsgaard, Stig Christensen, John Nielsen, Jan Bjerregaard,
Sven Axel Conrad, Vlado Lentz & Per Horndrup og Rune Edvardsen

Det bliver spændende. Forvent intense møder med god undervisning, stærke budskaber, lovsang og bøn - alt sammen samlet i én uforglemmelig uge med fokus på en fornyet forståelse af Guds nåde og kærlighed. Der bliver også plads til fællesskab, samtaler og kaffe i solen.

Se priser og program på Facebook og reservér din plads nu på sarons-slette@hotmail.com eller på tlf. 60764703.

Del gerne opslaget på Facebook og invitér dine venner med. Vi ses på Svenstrupvej 34, Gatten, 9640 Farsø.

Løs ugens kryds og tværs - og vind et gavekort!

Træn hjernecellerne – og vind måske et gavekort!

Vinder i kryds & tværs i uge 21:

Søren Poulsen
8882 Fårvang

Kodeord: *Mavelanding*

Du kan også vinde et gavekort på 150 kr. til Hosianna.dk, hvis du finder kodeordet i denne uge ved at sammensætte de bogstaver, der står i felterne med tal.

Skriv kodeordet og send det sammen med dit navn og din adresse til mail@udfordringen.dk eller til Udfordringen, Jernbanegade 1, 6070 Christiansfeld.

Kodeordet skal være Udfordringen i hænde senest tirsdag den 10.6. Vinderen får direkte besked og offentliggøres her på siden den 15.6.25.

Obs! Du kan IKKE benytte Udfordringens portofri kupon til at indsende koden.

Blandt de indsendte løsninger trækkes hver uge lod om et gavekort på 150 kr. til Hosianna.dk, vælg mellem bøger, bibelord i træ, cd'er og film.

Kryds og tværsen leveres af bureauet Kehlet Aps, Varde.

God fornøjelse!

Find bøger fra mange forskellige forlag på
Hosianna.dk
Fast fragt på 35 kr. uanset hvor meget du bestiller*
*Gælder ved levering i DK

Giv et abonnement i gave!

Et abonnement på Udfordringen er en gave som varer længe!
- Med den trykte avis har man også adgang til alle artikler på nettet.

Bestil pr. mail på abonnement@udfordringen.dk eller ring på tlf. 7456 2202.

Hver lørdag sender DR 1 'Før Søndagen' med værterne Katrine Muff og Mathias Hammer som introducerer ugens salme. DRs forskellige kor og værterne selv synger på skift den aktuelle salme. Lørdag 7. juni er det DR Vokalensemblet, som synger. Foto: Kristian Graven, DR

Kan man leve som kristen i Afghanistan?

I Open Doors Danmarks podcastserie kan man blive klogere på livet for forfulgte kristne i forskellige lande verden over. I episode S3E3 'Håb midt i krigens hovedstad' er der fokus på Afghanistan.

Afghanistan er det eneste land i verden, der udover Nordkorea har ligget som nummer et på World Watch List (en liste over lande, hvor forfølgelse af kristne er værst). Det er en fortælling om et land, hvor krig og terror er hverdag, hvor troen på Jesus kan koste dig livet, men

samtidig sætte dig fuldstændig fri. Udgivet den 22.5.25.

Find podcasten på udfordringen.dk/podcast

P1 er med på Himmelske Dage

Flere af de faste programmer på P1 sender søndag den 1. juni fra Himmelske Dage.

Gudstjenesten, der transmitteres denne søndag, er Himmelske Dages afslutningsgudstjeneste, og programmerne *Pilgrim* og *Hvad ville Jesus have sagt?* er også taget til kirkernes folkemøde i Silkeborg. Fra Silkeborg Torv snakkes der med forskellige gæster, og fra mediescenen har vært Anne-Grethe Bjarup Riis taget et spørgmål med til et panel bestående af tre præster. Det handler om efterlivet, og hvad panelet mener, Jesus ville have sagt.

Udvalgte programmer om tro på DR / Kristne TV-kanaler

Gudstjeneste sendes fra Vor Frue Kirke. Foto: Svend Thomsen, DR

DR1

Søndag 1/6
10.00 Gudstjeneste fra Københavns Domkirke.
DR Kirken i sin sædvanlige udgave holder sommerpause. I stedet sendes der denne søndag direkte fra Vor Frue Kirke i København. Liturg og prædikant er sognepræst Stine Munch. Gudstjenesten transmitteres via fastmonterede kameraer i kirken.

Lørdag 7/6
18.50 Før søndagen
Ugens salme: "I al sin glans nu stråler solen". Katrine Muff og Mathias Hammer introducerer, og DR Vokalensemblet synger.
I "Før søndagen" synger Muff, Hammer og DRs kor fra den store danske sang- og salmeskat, der er opbygget gennem århundreder.

KKR-TV i DK

Se kristent tv døgnet rundt her:
1. I hele landet på dit tv med en KKR tv-boks. Bestilles på www.kkr.dk / seerklubben@kkr-tv.dk eller tlf/sms: 35 31 00 57.
2. På MoreTV via TV, mobil og tablet i hele landet. Læs mere og bestil på moretv.dk eller ring 69 16 16 20 for mere info. Programoversigt på: v.dk/programmer.

FGP-TV

FGP-Huset, Nygade 17,
3782 Klemensker, Tlf. 40870533
Mail: post@FGP.dk
Udsendelserne kan ses på FGP-TVs hjemmeside www.FGP.dk (Menupunkt: FGP-TVs IT-kanal)
Derudover minimum fire gange ugentlig på GospelChannel. Blandt andet onsdage kl. 19.00 og lørdage kl. 11.30.
GospelChannel er en gratis kanal på bl.a. CanalDigital.

GOD TV

Tlf. 98 90 91 50 - Email: info.scandinavia@god.tv
GOD TV kan ses overalt. Download en app til iPhone, iPad eller Android eller se www.god.tv, hvor der findes 20 web kanaler 24/7.GOD Channel kan også ses 24/7 via parabol: ASTRA 4A 5º Ø Frekvens: 11.996 GHz, Polarisation: H, Symbol Rate: 27,500 Symbol/s: FEC: ¾. Kan også modtages fra Hotbird 13° øst og Eurobird 28,5° øst. Indgår i TV-pakken hos MoreTv. Findes i mange bredbånds- og kabelnet.

SAT-7

Fire tv-kanaler som kan ses på Appen SAT-7 Plus:
• SAT-7 ARABIC (for familier på arabisk)
• SAT-7 KIDS (for børn på arabisk)
• SAT-7 PARS (for persisktalende seere i primært Iran, Afghanistan og Tadsjikistan)
• SAT-7 TÜRK (for tyrkisktalende seere i primært Tyrkiet og Aserbajdsjan)
Se mere på www.sat7.org og facebook.com/SAT7Network

Loveworld TV

Kanal ASTRA 2a, 2b, 2d
28,2 grader E= øst. Engelsk kanal. Undervisning og helbredelsesudsendelser. Ekstra parabol muligvis nødvendig. Program og yderligere info.: www.loveworldtv.co.uk/

Revelation

Kanal ASTRA 2a, 2b, 2d - 28,2 grader E= øst. Engelsk kanal. Undervisning / forbøn for syge. Ekstra parabol muligvis nødvendig. Program og teknisk support: www.revelationtv.com

Kanal 10

Kanal 10 er en norsk tv-kanal, der tjener som platform for forskellige kristne kirkeretninger med en vision om at vise, hvad der sker i kirkerne i Norge. Kanalen sender også danske programmer og indgår i MoreTV pakken. Se mere på www.kanal10.no

More 2 life TV

Regionalt TV i MUX 1. Kanal Nord: Mandag - tirsdag 8:30, onsdag 23:00, torsdag 21:00, lørdag 10:00, søndag 11:00. Kanal Øst: Mandag - torsdag 8:30, lørdag 11:30, søndag 15:00.
Kanal Hovedstaden: Tirsdag 11:00, onsdag 15:30, torsdag 11:00, fredag 05:00.

Airport UCB TV

Sender på regionale digitale net
www.ucb.dk/ucbtv.htm
Hovedstaden (Airport TV)
Mandag 07.30-08.00, torsdag 05.30-06.00, søndag 08.30-09.00, søndag 15.30-16.00.

Andre kanaler

På Thor 1o vest:
Vision Norge, Gospel Channel
Fr. 11247 Pol V Sr 24500 Fec 7/8.
På Astra 1 19,2o øst: Bibel TV Fr. 10832 Pol H SR 22000 Fec 5/6.
Astra 2 28,5o øst:
TBN Europe Revelation

Tysksproget TV

Tysksprogede TV-Kanaler med satellitmodtagelse: Canal Digital: Via Astra modtages bibeltv.de og hopechannel.de.
Hopechannel.de:
Onsdag kl. 13.00 og kl. 19.30. Torsdag kl. 16.00. Fredag kl. 10.00 og kl. 20.15. Lørdag kl. 9.15.
Die Bibel-Das Leben - en kristen gæst fortæller i interview om sin "vandring", produceret af den tyske Adventistkirke.
Bibeltv.de: Tirsdage kl. 22.00 - 22.30: ICEJ - Faszination Israel med Gottfried Buhler. BibelTv er en afdeling af Evangeliums Rundfunk, som udsendes fra Wetzlar. Hope Media (Stimme der Hoffnung) = Hope Channel udsendes fra Alsbach-Hähnlein i Sydtyskland.

Web-tv

GOD TV: www.god.tv
DKNET.TV www.dknet.tv
TBN - Trinity Broadcasting Network: www.tbn.org

Kristen lokalradio

Nordsjællands Kristne Radio & Radio KUR

Egen antenne: FM 92,8 MHz
Stofa net: 96,8 MHz
Netradio og podcast
Radio KUR (Kristen Ungdomsradio): Sender via egen YouTube kanal og via Facebook
www.nkradio.dk

København Rhema Radio

Morgenradio fra 06.00 til 10.00 på 106.3 FM. Lørdag kl. 06.00 til 13.00 Søndag kl. 06.00 til 21.00 på 106,3 FM. Natradio fra 00.00 til 06.00 på 103.4 FM
UCB Media på nettet 24/7: ucb.dk

Lumi Radio Aalborg

Sender prædikener, bibelundervisning, mødereportager og musikudsendelser med kristen musik 33 timer om ugen: lumiradio.dk, facebook.com/lumiradio. FM 92.2 MHz, 106.5 MHz, 107.4 MHz

Radio Ådalen

Egen antenne: Opsund: 96.4 MHz | Lønborg: 107.1 MHz Fællesantenne
Skjern: 97.0 MHz samt netradio: www.radio-aadalen.dk

Norea Radio Danmark

Webradio - http://norea.dk

Radio fri-born.dk

Pinsekirken Bornholm, Sagavej 5, Rønne, sender internet-radio 24/7. Kan høres på mobil, iPad mm. ved at hente den globale lydstreamingtjeneste TuneIns radio-app i PLAY og APP-Store. Når appen er installeret, søg efter fri-born.

Arkens radio

Kanal 2 i Esbjerg
Frekvens: 93.5 MHZ
Sydenergi: 90.3 MHZ
Web: arkensradio.dk

Info. om lokalradio og podcast kan sendes til: redaktion@udfordringen.dk

Radio - Programmer om tro på P1

Søndag 1/6
10.03 Afslutningsgudstjeneste fra Himmelske Dage, Silkeborg Torv. 6. s. e. påske
Medvirkende:
Liturg: Kamilla Lundager Bundgaard.
Prædikant: Daniel Nørgaard, Katolsk præst.
Kapelmester: Martin Lysholm Hornstrup.
Vært: Katarina Lewkovitch.
Salmer:
DDS 4: Giv mig Gud en salmetunge.
Alene Kristus er mit håb. Getty/Townend.
Når du løfter blikket. M. Hornstrup.
Håbet er levende. M. Søgaard.
DDS 11: Nu takker alle Gud.

11.03 Pilgrim på himmelske dage
Fra Silkeborg er der samtaler fra kirkernes folkemøde om at løfte blikket og møde virkeligheden.
Vært: Anders Laugesen.
(Sendes også 4.03)

15.03 Hvad ville Jesus have sagt?: Lytterspørgsmål fra "Himmelske Dage"
Jesus ugentlige radiobrevkasse er taget på tur til "Himmelske Dage" i Silkeborg. Udsendelsen er optaget fra mediescenen på kirkernes folkemøde, som i Kristi Himmelfartsdagene er løbet af stablen under overskriften "Løft blikket". Vært Anne-Grethe Bjarup Riis har bl.a. taget spørgsmål om, hvor kærester ender i efterlivet, med på scenen, hvor hun søger svar hos sognepræst Simon Kangas Larsen fra Langenæskirken i Aarhus, skolepræst Daniel Nørgaard fra den katolske Niels Steensens Grundskole og Gymnasium og præst Sarah Høgh Lodberg fra kirke-og kulturhuset Getsemane i Horsens.
Du kan altid skrive dine spørgsmål til Jesus@dr.dk. (Sendes også lørdag kl. 22.03)

19.03 Ditlev og dæmonerne
Hvorfor findes det onde og dæmoniske udenfor og indeni os mennesker? Det spørgsmål undersøger præst og forfatter Kristian Ditlev Jensen i denne programserie sammen med sin medvært Christoffer Emil Bruun og en række gæster. Med afsæt i Kristian Ditlev Jensens personlige oplevelser med seksuelt misbrug, alkoholisme og psykisk sygdom dykker værterne ned i nogle af livets mørke skyggesider. (Genudsendelse fra lørdag)

Pinsedag 8/6
10.03. Gudstjenesten på P1 Sct. Jacobi kirke, Varde, Ribe stift. Pinsedag
Medvirkende:
Prædikant: Jacob Bjorholm.
Organist: Anders Sørensen Uth.
Vært: Malene Fenger-Grøndahl.
Salmer:
DDS 290: I al sin glans nu stråler solen.
DDS 15: Op, al den ting, som Gud har gjort.
DDS 299: Ånd over ånder.
DDS 284: Fra Himlen Herrens Ånd nedfór.
DDS 726: Gak ud, min sjæl, betragt med flid.

Morgenandagten

Morgenandagten fra Domkirken i København sendes på P2 og DR 2 alle dage fra mandag til lørdag kl. 8.05. Den 20 minutters udsendelse varetages på skift af kirkens præster.

MUSIK TJEK

Den fede rock

Giant er tilbage med deres femte album. - Og det andet album med deres nye forsanger, Kent Hilli.

Selvom han ikke er med længere, er man nødt til at nævne superguitaristen Dann Huff, når man snakker om bandet Giant. Dann var forsanger, lead guitarist (og spillede også keyboards). Bandet blev startet af brødrene Dann og David Huff i 1987, og Dann var med på de første tre album. David har været med hele vejen.

De to brødre var også med til at starte det kendte kristne band White Heart i sin tid, men fandt hurtigt andre græsgange.

En sidste bemærkning om Dann Huff. Michael Jackson havde kun de bedste folk med på sine plader. På Thriller-pladen havde han superguitaristen Eddie Van Halen inde, som leverede en forrygende solo. På Bad var Dann Huff inde, hvor han spillede på flere af sangene. Da han forlod Giant, mistede de altså både en forsanger og en lead guitarist; så det tog to personer til at erstatte ham, da Kent Hilli kun synger. Nu er det John Roth, der leverer guitarsoloerne.

Bassisten Mike Brignardello har været med alle årene sammen med trommeslageren, David Huff.

Det nye album lyder godt med mange iørefaldende sange.

I firserne og halvfemserne, når et kristent heavy band kom frem, skulle de helst lyde som et tilsvarende verdsligt band. "Hvis du kan lide dette band, så prøv at høre..." Hvis jeg skal sammenligne Giant med nogen, så vil jeg sige, at de første plader lignede lidt Foreigner, men på den seneste plade minder de mig om svenske Europe.

Trods de gode melodier og et velpoleret lydbillede, skal man lede længe efter de kristne budskaber. Teksterne er "neutrale" kærlighedssange.

De første tre sange er umiddelbart de bedste, men der er også godt gang i afslutningsnummeret Pleasure Dome. Bedste nummer er Hold the Night.

Mark Bracher

Kunstner: Giant - **Titel:** Stand and Deliver - **Genre:** Rock - **Download:** itunes.com - **Pris:** 79 kr.

REVERENDFUN.COM COPYRIGHT BIBLE GATEWAY

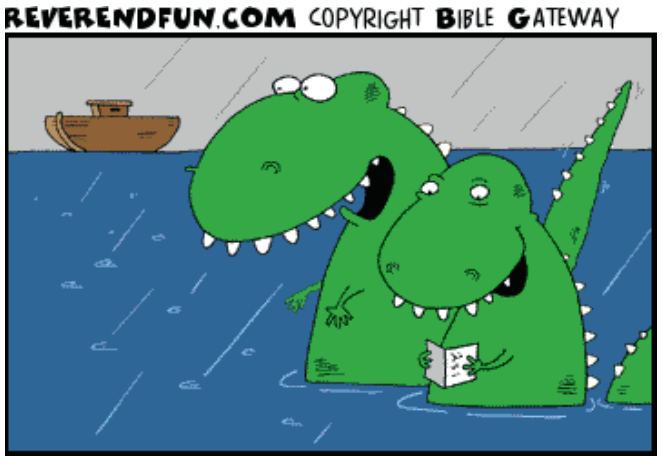

- Åh, se nu lige her: I Noas invitation er der faktisk en dato for "svar udbedes"!

(Se 1. Mosebog 6-8)

Moses, Zippora og deres to små børn begav sig alle af sted mod Egypten. Moses havde hyrdestaven – Guds stav – i hånden.

Moses vender tilbage til Egypten

Mens Moses vogtede sin svigerfars dyr, kaldte Gud ham til at vende tilbage til Egypten for at møde Farao og få ham til at tillade israelitterne at forlade landet. Moses skulle så selv føre folket ud af Egypten. Men Moses havde mange indvendinger, blandt andet den, at han ikke var god til at tale. Derfor kaldte Gud også Moses' bror Aron, for at han skulle gå med ham og føre ordet.

Moses havde ikke fået omskåret sin (yngste?) søn, og Herren ville have dræbt Moses, hvis ikke Zippora havde omskåret sønnen med en flintekniv, mens familien var på vej til Egypten.

"Så gik Moses hjem til sin svigerfar Jetro og sagde: "Jeg vil gerne rejse tilbage til Egypten og besøge min familie og se om de lever endnu."

"Gå du blot, og fred være med dig," svarede Jetro.

Inden Moses forlod Midjan, sagde Herren til ham: "Du skal ikke være bange for at vende tilbage til Egypten, for alle de mænd, der var ude efter at slå dig ihjel, er nu døde."

Så hjalp Moses sin kone med de to små børn op på et æsel og de begav sig alle af sted mod Egypten. Og han havde hyrdestaven – Guds stav – i hånden.

Undervejs gentog Herren sine instruktioner til Moses: "Når du ankommer til Egypten, skal du gå til Farao og udføre de mirakler, jeg har givet dig magt til at udføre. Men jeg vil gøre ham stædig, så han ikke vil lade israelitterne rejse. Da skal du sige til ham: 'Herren siger: Israels folk er som min førstefødte søn. Jeg har befalet dig at lade dem rejse, så de kan tilbede mig. Siden du har nægtet det, vil jeg slå din førstefødte søn ihjel.'"

Et sted på vejen, hvor de overnattede, konfronterede Herren ham og ville dræbe ham. Da tog Zippora en flintekniv, afskar sin søns forhud og kastede den for Moses' fødder. "Du er blevet mig en blodig ægtemand," sagde hun.

Så lod Herren ham være i fred. (Med udtrykket „blodig ægtemand" hentydede hun til omskærelsen.)

Aron går Moses i møde

Herren havde tidligere sagt til Aron: "Gå Moses i møde i ørkenen!" Så tog Aron af sted og mødte Moses ved Guds bjerg, og de omfavnede hinanden og kyssede hinanden på kinden.

Moses fortalte Aron om det budskab, Herren havde givet ham, og om miraklerne, Herren havde befalet ham at udføre.

Godt nyt til israelitterne

Da Moses og Aron ankom til Egypten, samlede de israelitternes ledere, og Aron fortalte dem, hvad Herren havde sagt til Moses, og Moses udførte miraklerne for øjnene af dem. Det overbeviste dem, og da de hørte, at Herren ikke havde glemt sit folk, men havde dyb medfølelse for dem midt i deres elendighed, knælede de med ansigtet mod jorden i ærefrygt for Herren.

(2. Mosebog 4,18-31)

Tegningerne er Martin Young's Bible Cartoons. Teksten er fra Bibelen på hverdagsdansk.

Øverst: Masai-børn ved deres hjem.

Til højre: Masaierne samler deres kvæg i en indhegning om natten. Mathayo startede sin første menighed under et sådant træ. Fotos: New Life Outreach

Masai-præsten Mathayo holdt sine første gudstjenester under et træ

Masaierne kom og lyttede til Mathayo og blev frelst. Faktisk blev træet for lille, så de måtte flytte hen under et større træ. Derefter begyndte de at bygge en lille primitiv jordkirke, som også blev for lille. Men nu får de en kirkebygning, fortæller Hannah Falk fra New Life Outreach.

Ingen troede på pastor Mathayo, da han begyndte at holde gudstjenester under et træ. Men Gud gør det umulige, fortæller Hannah E. Falk fra New Life Outreach.

Pastor Mathayo Laiziers kollega i Arusha, Tanzania, har fortalt Mathayos historie til Hannah Falk.

Masaiernes nomadeliv

"Jeg kan begynde med at fortælle, at Mathayo er født som de fleste masaier under meget primitive forhold. Familien lever af at drive rundt med deres kvæg, malke køer og geder og drikke deres mælk, som de blander med blod fra dyrene.

De lever ude på stepperne i jordhytter, og om natten er kvæget lukket inde i en indhegning lavet af store tjørnegrene for at beskytte dem imod løver, hyæner og leoparder. I tørtiden må folk gå langt for at finde vand til dyrene, og de bærer ofte vand med hjem til husholdningen fra disse snavsede vandhuller."

Mishandlet af mor

"Af en eller anden ukendt grund brændte Mathayos mor fødderne på sin lille dreng, da han var baby. Hun lagde ham simpelthen ind i bålet, så hans fødder brændte, og der var kun knogler tilbage. Men drengen overlevede, og som ved et mirakel blev han i stand til at gå på disse knogler.

Da Mathayo blev lidt ældre og kunne komme omkring på egen hånd, fandt han hjælp i en kirke, og han blev frelst. Jeg ved ikke, hvor gammel han var, da det skete, men han var ganske ung. Derefter holdt han sig til kirken, og de kristne hjalp ham. Mathayos familie ville ikke have med ham at gøre – de er animister og tilbeder de onde ånder og tror på guden i naturen.

Det hører også med til fortællingen, at Mathayo har tilgivet sin mor hendes forfærdelig ugerning imod ham."

Kald til at blive præst

"Efterhånden som Mathayo voksede op, oplevede han, at Gud kaldte ham til en tjeneste som pastor.

Mathayos egen pastor i kirken var uenig og mente, at det var urealistisk, men Mathayo holdt på sit og begyndte at holde kristne møder under et træ. Så vidt jeg har fået fortalt, var det i 2020," fortalte præsten i Arusha.

Kirkebygning skal indvies

Hannah Falk fortæller, at masaierne flokkedes om pastor Mathayos træ. Mange kom til tro på Jesus, så træet blev for lille, og de måtte finde et større træ. Derefter begyndte man at bygge en lille primitiv jordkirke - som også blev for lille.

"Vi besøgte dem i juni sidste år og oplevede, at Gud talte om, at vi skulle hjælpe dem med at bygge en rigtig kirke – og det har vi hjulpet med ved hjælp af trofaste givere.

Mathayos kirke, Esilalei, har nu ca. 500 medlemmer. Da vi begyndte at tale om dette, rørte Gud ved hjerterne til nogle mennesker, som har hjulpet os med at bygge en kirkebygning for ham, og det er den største bygning i hele området.

Bygningen vil være færdig i slutningen af juni. Indvielsen finder sted 29.-31. august, og vi glæder os.

Øverst til venstre ses Matheyos nye kirkebygning. Nederst til venstre masaikvinder med farvestrålende perlesmykker.

Nederst til højre: Masai krigere udfører deres krævende øvelser. Fotos: New Life Outreach

Vi har behov for omkring 1.000 stole, men for nogle få dage siden fik vi hundrede stole fra en trofast giver."

Ny kirke undervejs

"Hvorfor er dette så specielt? Fordi masai-stammen er en speciel stamme, og turister fra hele verden kommer for at se dem. Og mens vi har bygget denne kirke, har pastor Mathayo påbegyndt en ny kirke i Endeves. Denne kirke, som allerede har 80 nyfrelste medlemmer, ligger ca. 7,5 km fra Mathayos første kirke.

Til information vil jeg sige, at masaiernes områder er meget store, og der ligger bare nogle få kirker rundt omkring. Masaierne går på deres ben, når de skal nogen steder, og derfor har afstand stor betydning," slutter Hannah Falk.

Man kan læse mere om Hannah og Egon Falks arbejde på New Life Outreach' hjemmeside.

Bodil

Godt sagt:

"Fordi Jesus var blevet gjort til synd, kunne døden tage ham. Fordi han ikke selv havde gjort synd, kunne døden ikke holde ham"

(Leif Andersen: "Da jeg så Jesus smile")

Som ung kom Daniel Olstrøm ud i kriminalitet og misbrug.

Men så læste han i Bibelen, at Jesus siger "Ingen kan komme ind i Guds rige, hvis han ikke bliver født på ny."

Daniel oplevede at blive født på ny

Min største Gudsoplevelse havde jeg, da jeg var 17 år gammel. Nogle år tidligere var jeg flyttet hjemmefra. Jeg bosatte mig inde i Randers på et ungdomspensionat. Ret hurtig kom jeg ud i kriminalitet og stoffer i et rigtig dårligt miljø.

Min hverdag blev fyldt med hash, og i weekenderne var det piller og alt muligt andet. Jeg droppede ud af skolen, og efter nogen tid blev jeg faktisk smidt ud af byen, fordi jeg kom i unåde hos nogle skidte mennesker.

Jeg måtte så flytte hjem til mine forældre. De begyndte at fortælle mig om Jesus, om at han kunne hjælpe mig. Jeg besluttede mig for at tage med til et husmøde. Det sagde mig ikke rigtig noget, men vi fik sådan et ord bagefter, et mannakorn.

Til mig stod der, "Om nogen elsker mig, vil han holde fast i mit ord, min fader skal elske ham, og vi skal komme og tage bolig hos ham."

Det ord blev så levende for mig, fordi det var noget, jeg kunne tage og føle på. Jeg tænkte bare, at jeg skal holde fast ved dig, Jesus.

Jeg blev mere interesseret, så jeg fandt min gamle bibel, og jeg slog op i den. Da så jeg, at der stod, "Ingen kan komme ind i Guds rige, hvis han ikke bliver født på ny."

Min mor sagde, "det er ligesom at få en engel hjem og bo."

Jesus forvandlede mig, så jeg ikke havde lyst til stoffer og de ting mere.

Jeg vidste, at jeg måtte fødes på ny. Jeg tog med til et møde igen og gav mit liv til Jesus, og jeg oplevede, at han fuldstændigt forvandlede mit liv. Jeg var en hel anden, efter jeg havde givet mig over til ham.

Min mor sagde, "det er ligesom at få en engel hjem og bo." Jesus forvandlede mig, så jeg ikke havde lyst til stoffer og de ting mere. Jeg oplevede, at han gav mig en usigelig fred inden i og en kærlighed til ham.

Teksten og billedet stammer fra Per Brachers bog "117 Gudsoplevelser".

KLUMME

Nadver og overflod

Jeg sad en søndag og iagttog "nadver-køen" i min kirke. Når man står der tæt sammen og venter, er der jo god tid til lige at veksle et ord med dem, man står sammen med.

Denne søndag var der mange børn i kirken, og jeg så et par smådrenge, som smuttede fra deres forældre og lynhurtigt var forrest i køen og modtog brødet, før deres forældre fik dem indfanget.

I min kirke bryder vi brødet af et dejligt stort surdejsbrød – ofte bagt af præsten selv (Måske endda under bøn og lovsang?).

Denne søndag var der to heldige drenge, som fik en dobbelt portion.

Dette bragte mig 30 år tilbage til 1996 og til vores bibelskole ophold på Ungdom Med Opgaves undervisningscenter i Winfield, Canada. Vi var der i den iskolde vinter i tre måneder med vores (på daværende tidspunkt) tre børn,

Her var der en aften en særlig nadverfejring. Vi sad i en rundkreds og lyttede til lederen af Ungdom Med Opgave i Canada. Desværre har jeg glemt, hvad han sagde, men, hvad jeg aldrig glemmer, er selve nadverfejringen:

Brødet her var også et rigtigt brød, og jeg fik et stort stykke med hilsenen, at der var rigeligt, og der var mulighed for at få "seconds", altså mere i anden omgang.

Jeg var overvældet.

Endnu mere overvældet blev jeg, da vinen/saften blev hældt op til mig; et papkrus, som præsten blev ved og ved med fylde lige til randen.

Det var, som om Jesu kærlighed og omsorg, hans blod, bare løb direkte ned i mit hjerte. Jeg græd, mens jeg sad med mit krus og så på, at det blev fyldt HELT op. Hvordan kunne der dog være så meget til mig?!

Denne oplevelse har ætset sig ind i mit hjerte og har været med til at forme mit Gudsbillede; Gud er ikke nærig, men rig og generøs. Der er mere end nok til mig og stadig rigeligt til alle.

Af familiekonsulent
Helle Aagaard Nielsen,
Esrum

Få Udfordringen leveret gratis hver weekend i to måneder - og få samtidig fuld digital adgang

Tilbuddet er helt uforpligtende og stopper automatisk, når de to måneder er gået, medmindre du ønsker at fortsætte.
Læs mere på udfordringen.dk/tilbud eller scan QR-koden *

* Tilbuddet gælder kun nye abonnenter og adresser i Danmark

Fadervor - Himlen og jorden rundt på 40 dage

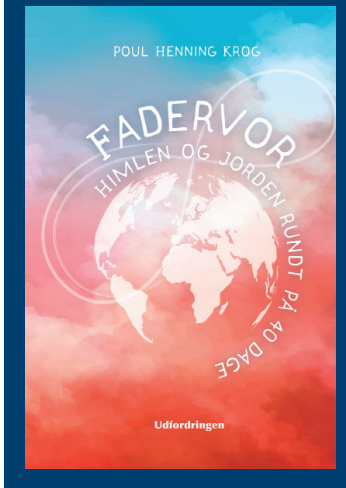

Fadervor rummer en dybde og en visdom om Gud, om mennesker og om forholdet mellem Gud og mennesker. Det er denne dybde, Poul Henning Krog er optaget af, og som han i bogen videregiver til læseren.

Læs bogen som en andagtsbog over 40 dage.

Af Poul Henning Krog
220 sider. 229 kr.

Køb den på Hosianna.dk / 7456 2202